Anul XXXV. No. 11905 | 1 Leu exemplarul în toată țara | 2 Lei exemplarul în străinătate | C Luni 25 Decembrie 1922

Adevěrul

FONDATORI { AL. V. BELDIMAN 1888—1897 / CONST. MILLE 1897—1920

Guvernul a trimis opt clerici din Ardeal ca să facă propagandă liberală în America.

...Intre altele, emisarii au instrucții să recite fabula „Motanul călugărit"...

Discuțiuni ruso-române

Sub acest titlu, urmat însă de semnul întrebării, un confrate comentează interviewul acordat de de d. dr. Racovski colegului nostru I. Rosenthal și publicat în **„Adevěrul"** de eri.

Intre altele, confratele spune:

„Din cele unsprezece coloane de declarații ale d-rului Racovsky, trei rânduri sunt interesante pentru opinia publică românească: d-sa cere plebiscit în Basarabia."

Iar mai departe deducând că doctorul Racovski vrea să redeschidă chestia tratatelor confratele spune:

„Cum că d-rul Racovsky ar vrea s'o redeschidă, înțelegem. E o tactică, întru cât Rusia sovietică ar vrea să redeschidă chestia tuturor tratatelor, începând cu cel dela Versailles.

„Mai interesant ca declarațiile d-rului Racovsky ar fi deci, ca „Adevěrul" să spuie dacă înțelege să facă propagandă pentru discuțiuni ruso-române pe baza unui plebiscit asupra Basarabiei.

„Ar fi mai precis și mai lămurit".

Răspundem:

In interviewul d-rului Racovski sunt lucruri mult mai interesante decât cel citat de confratele nostru. De pildă, un lucru extrem de interesant este recunoașterea, din partea unei personalități oficiale rusești, că **Rusia n'are nici un drept asupra Basarabiei.**

Citâm textual declarația doctorului Racovski:

„Prin faptul că Basarabia a fost deținută timp de o sută de ani de către Rusia, nu decurge nici un drept al acesteia din urmă pentru a determina soarta ținuturilor basarabene. Aceasta o spun clar și fățiș."

Confratele menționează, în treacăt, această prețioasă mărturisire, dar pare a nu-i recunoaște toată însemnătatea.

Că d-rul Racovski are în vedere un interes special al Rusiei — cel pe care îl presupupune confratele nostru, sau altul, indiferent — lucrul se înțelege dela sine: d-rul Racovski este doară președintele republicii comuniste a Ucrainei, care face parte din actuala alcătuire rusească. Intrebarea e însă dacă avem și noi — sau n'avem — interesul de a ne înțelege cu Rusia.

Noi credem că-l avem. Și din interviewul d-rului Racovski rezultă încodată — ceea ce s'a stabilit de atâtea ori — că **există putința** unor discuții și tratative, de vreme ce rușii le-au cerut de atâtea ori, și le cer și acum, de vreme ce și la Lausanne d. Cicerin s'a declarat doritor să trateze, iar d. Duca a luat act cu plăcere de această dorință.

Pe ce bază să se facă discuțiile? Asta e altceva. S'ar putea eventual și pe baza acestei ultime recunoașteri, că Rusia n'are nici un drept asupra Basarabiei. Dar noi credem că cel mai bun procedeu ar fi discuția fără nici o bază prealabilă: rușii să spuie ce vor și noi să spunem ce putem să acordăm. Se va vedea, din discuția urmată, dacă este posibil să ajungem la o înțelegere, fără știrbirea drepturilor noastre esențiale. Dacă pretențiile Rusiei vor fi de așa natură în cât ajungerea la un acord să fie imposibilă, vom rămânea în situația de azi. Din tratativele cu Rusia poate ieși — în caz favorabil — ceva foarte bun, iar în caz nefavorabil nu poate rezulta nici o înrăutățire a situației actuale.

Acum, confratele vrea să știe dacă noi, cei dela „Adevěrul", suntem pentru plebiscit în Basarabia. Răspundem lămurit: suntem contra unui nou plebiscit, întru cât îl considerăm valabil și definitiv pe cel făcut prin Sfatul Țării. Am spus-o de nenumărate ori.

De alt-fel, așa a înțeles lucrul și guvernul Vaida când a **primit** să stea de vorbă cu Rusia, așa l'au înțeles cele trei partide politice — național, țărănesc și naționalist-democrat — cari susțineau guvernul Vaida, și, de sigur, tot așa l'a înțeles și fracțiunea averescană a guvernului Averescu, care, [illegible] vederilor lui Take Ionescu, a dorit tratativele cu Rusia.

Din intransigența noastră, absolută și eterna, în chestia plebiscitului, nu rezultă că nu putem și că nu trebue să discutăm cu Rusia. Putem și trebue s'o facem. D-rul Racovski nici n'a pronunțat cuvântul „plebiscit"; iar dacă, prin formula întrebuințată de el, l'a sub înțeles, nu este exclus ca tocmai discuția pe care o preconizăm să-i facă pe ruși să renunțe la o asemenea cerere. Se înțelege dela sine că **înaintea** tratativelor fiecare din părți își menține cu strășnicie punctul ei de vedere; intrarea în discuție nu înseamnă, că una din părți a renunțat la ceva, ci că fie-care speră s'o convingă pe cealaltă.

Cerem deci tratative cu rușii, ca să-i convingem noi pe ei, iar nu ca să ne lăsăm convinși. Vom reuși? Cu atât mai bine! Nu vom reuși? Vom zice că n'am avut nici un fel de tratative. Să nu uităm amănuntul important că nu România a cerut să trateze, ci Rusia a cerut-o și o cere mereu.

Acum însă, după ce am satisfăcut curiozitatea confratelui nostru, răspunzând precis la întrebarea lui, îl întrebăm la rândul nostru și așteptăm un răspuns tot atât de precis:

Crede confratele că noi putem să rămânem într'o situațiune de vecinică tensiune cu Rusia?

Crede el că vre-un alt guvern rus, unul țarist restaurat sau chiar unul liberal, s'ar decide să recunoască fără nici un fel de tratative și fără de nici un tratat dreptul nostru asupra Basarabiei, pentru noi necontestat? Cu alte cuvinte: crede confratele că, ori cât am amâna lucrurile, e posibil să scăpăm de corvoada, ori cât de penibilă, a tratativelor cu Rusia?

Și mai crede confratele că în asemenea condițiuni, este în interesul României ca să respingă posibilitățile ce par'că i se oferă astăzi, pentru a intra în raporturi normale cu Rusia?

Aceasta e toată chestiunea.

Const. Graur

Ura împotriva străinilor

— Care se mai chiamă și „Xenofobie" —

Omul învață, când vrea să-și dea osteneală, în totdeauna și din toate. Sâmbăta trecută am avut prilejul să învăț ceva atât de interesant și de impresionant de la conferința d-lui I. Timuș asupra Japniei, încât mi se pare ca o datorie să o comunic și cititorilor, mai cu seamă că ne găsim într'un moment potrivit pentru a trage din cele ce urmează mari și folositoare încheeri.

In anul 1540 portughezii și spaniolii au descoperit Japonia unde începură să negustorească, să se așeze și să creștineze pe locuitori.

Pe vremea aceia țara era guvernată de-o familie de uzurpatori, de soguni, un fel de generalisimi cari puseseră dinastia la dosar, țineau pe împărați ori surghiuniți prin mânăstiri ori robiți în luxuri și petreceri, fără ca să le îngădue a domni. Dacă Japonia ar fi fost peatunci o țară constituțională, sogunii aceștia s'ar fi asemănat cu unii prim-miniștri de astăzi ai unor popoare europene.

Sogunul care guverna în 1542 în numele împăratului anulat, temându-se de armele, năvile și civilizația europenilor, în loc să se folosească spre a învăța de la ei și a-și ridica țara după cum au făcut urmașii lui dela 1863 și 1868, a crezut că e mai prudent și mai înțelept să isgonească pe străini, să omoare pe creștini și să închidă Japonia ca pe o cutie cu capac, ferindu-o de ori ce atingere din afară. Și astfel, țara a rămas sustrasă atingerei cu restul lumei 321 de ani, până ce, în 1863, dracii de albi, de data asta americani, au venit cu puteri și mai formidabile și, prin forța tunului, au silit pe japonezi să redeschidă porturile.

Acum însă, mai cuminte poporul japonez s'a pus să învețe dela străini și să-i imiteze în tot ce aveau bun. Iar în 1868, o revoluție pornită de sus în jos, în cap cu însuși împăratul, isgonește pe soguni și preface țara „maimuțelor galbene", în una tot așa de civilizată și de puternică ca și ori care țară albă de acelaș rang. Și astfel, Japonia, *profitând de străini, de învățăturile și de capitalurile lor,* ajunge a fi la acelaș nivel de înaintare și de forță ca Anglia, Franța și Statele-Unite, devenind unul din factorii cei mai importanți de pe glob.

* * *

Iată fața medaliei, să-i vedeți însă și dosul, anume ce catastrofale urmări a avut xenofobia din 1542.

Dacă Japonia ar fi primit de pe atunci pe străini, învățăturile și concursul lor, cum le-a primit în 1868, dacă ea devenea — și ar fi devenit cu siguranță în scurtă vreme — stăpână pe arta navigației, pe armamentul și pe cunoștințele epocei, găsind America goală, atât nordul cât și sudul, dar mai ales nordul, ea, Japonia, ar fi putut s'o ia înainte spaniolilor și englezilor, ar fi cucerit și colonizat ea noul continent, și astăzi America ar fi fost japoneză dacă nu din cap în cap, cel puțin în bună parte.

Stăpână și pe jumătate din Asia și pe jumătate din America, Japonia ar fi atins, în acești 350 de ani, o desvoltare atât de uriașă, încât ar fi eclipsat întreaga istorie a omenirei, ar fi dat o altă întorsătură, în favoarea ei și a rasei galbene, evoluției omenirei de pe glob.

Pe când astăzi ea se înăbușă pe un teritoriu strimt, cu populația ei de 80 de milioane de locuitori, care cu greu își agonisește pâinea zilnică, de oarece tot pământul e acum ocupat, nici un colțișor liber n'a mai rămas nicăeri. Pe de-asupra, rasa albă ocupând și America după ce s'a desvoltat în Europa, blochează complect rasa galbenă în general și pe Japonia în special. De aceia, cu toate admirabilele sforțări pe cari le fac, japonezii sânt reduși la o viață anevoioasă, ba chiar precară, și viitorul le apare foarte nesigur.

Iată ce urmări neprevăzute și grozave pot naște dintr'o greșală făcută într'un mare moment istoric, neînțeles din pricina ignoranții și a prejudecăților; iată de ce astăzi japonezii, înțelepțiți în 1868, își mușcă degetele și se dau cu capul de pereți din pricina neghiobiei predecesorilor lor de acum 320 de ani. Se vede că și la japonezi, ca și la moldoveni, se aplică zicătoarea cu mintea cea de pe urmă, care chiar dacă vine e bună numai pentru tardive și zădarnice căinți.

Nu vi se pare că pilda aceasta, așa de izbitoare, e demnă de-a fi cu luare aminte băgată în seamă? Nu e clar că xenofobia, care te umple numai de ură și te lasă gol de învățăminte și profite, e o nenorocire când împrejurările te-au făcut să rămâi în urma altora? Și am dori să ni se citeze o singură altă pildă, precum că ura neinteligentă, nerațională, împotriva străinilor, a adus vre-unui popor un folos mai mare decât cel născut din inteligenta imitare a calităților străine și din colaborarea înțeleaptă cu cei cari sânt mai înaintați pe calea progresului.

I. Teodorescu

Chestia zilei

Constituția cea mai bună!

GENERALUL: ***Și zi, vrei o constituție concisă de tot: numai câte-va articole?***
D. ARGETOIANU: ***Cum „câte-va"?!? Unul singur: pumnul!***

O gafă a d-lui Mârzescu

Vroind să facă dovada că partidul țărănesc „a uzat de subsidii internaționale", d. Mârzescu a recurs la următoarea demonstrație:

„Este cunoscut că agitatorii comuniști primesc fonduri din Rusia. D-voastră cei din partidul țărănesc, alegându-vă în majoritate cu voturi comuniste, ați uzat prin acest fapt de subsidii internaționale".

Această argumentație ar merita să fie tradusă în toate limbile civilizate, pentru ca să se vadă până unde poate duce patima politică, pe un bărbat de altminterlea inteligent și foarte cumpănit în judecata sa.

Intr'adevăr, este extraordinar lucrul să deduci din faptul că unii comuniști sau chiar toți comuniștii au votat pentru candidații țărăniști, că aceștia au primit subsidii internaționale, dat fiind că agitatorii comuniști primesc subvențiuni de la ruși. Dar dacă, Doamne ferește, vre-un comunist, având simpatii personale pentru d. Mârzescu, care, când nu face politică pătimașe, recunoaștem, e mai simpatic decât cei mai mulți fruntași liberali, — ar fi votat pentru d. Mârzescu? Admite d-sa că în acest caz și d-sa ar fi uzat de subsidii internaționale?

In Anglia partidul travalist a intrat în număr mare în Parlament. Cei mai mulți deputați ce-i aparțin, sunt comuniști mărturisiți sau simpatizează cu comunismul. Mai mult, în Anglia s'a dovedit că cel puțin ziarul comunist a primit fonduri din Moscova. Ei bine, credeți că vre-un ministru, ar putea ridica, având în fața sa pe șeful travaliștilor ca leader al opoziției Majestății Sale, împotriva grupului Parlamentar comunist acuzația că a uzat de subsidii internaționale?

D. Mârzescu a făcut-o. Nu-l felicităm și credem că, în forul d-sale interior, nici d-sa nu se felicită.

Dar totuși din această argumentație a d-sale am aflat ceva ce nu știam. Noi credeam că la noi comunismul e o buruiană care n'a prins decât în puține capete aprinse, — și întru cât a prins a fost înăbușit în beciurile dela Jilava. Când colo d. Mârzescu ne declară că țărăniștii, cel mai puternic grup parlamentar de opoziție pe care-l avem, s'au ales, și încă în majoritate, cu voturile comuniste. Vrea să zică avem voturi comuniste multe, atât de multe, în cât au determinat alegerea majorității deputaților țărăniști!?

Iată ceva nou! Dar să ne dea totuși voie d. Mârzescu să nu-l credem, căci dacă comuniștii ar fi într'adevăr atât de numeroși, de mult partidele noastre oligarhice s'ar fi dat pe lângă dânșii! **Rp.**

Propaganda maghiară

Un deputat francez în contra României

„Ungaria mutilată"

„Revue de Hongrie", publicație maghiară, care apare la Budapesta, e încântată că poate face în ultimul ei număr recenzia unei cărți apărută la Paris. E vorba de „La Hongrie mutilée" (Ungaria mutilată), care chiar după titlul se vede ce coprinde și cât de dragă trebue să fie prietenilor lui Horthy.

De-ar fi fost scrisă de un scriitor ungur, în franțuzește, sub auspiciile serviciului maghiar de propagandă, atât de bine organizat, cartea aceasta tot merita atenția noastră, dar ea e scrisă de un francez, ceea ce îi dă o altă însemnătate, asupra căreia se pare că inzistă ungurii și asupra căreia e bine să ne oprim.

Autorul e deputatul francez Charles Tisseyre și volumul mai are și o prefață scrisă de d. Monzie, senator, fost subsecretar de stat.

„Ilustrul scriitor" (așa îl califică „Revue de Hongrie") arată simpatia de care se bucură francezii în Ungaria și mai ales de simpatia de care **s'au bucurat** la începutul ostilităților și tot timpul războiului. In schimb francezii nu fac nimic pentru ungurii batjocoriți în țara lor sfâșiată. Tratatul dela Trianon, spune deputatul Tisseyre este odios și invocarea asupririi naționalităților este o fabulă, căci n'a existat țară în care naționalitățile să se bucure de mai mare libertate. Tot atât de libere ca și ungurii autohtoni, popoarele puteau vorbi limba lor, având școli și profesori.

Luându-se Ungariei atâta pământ, li s-a făcut ungurilor nedreptatea de a li se lua orașe pur unguresti cum este Kolozsvar (Cluj), unde s-a născut regele Matias, al cărui palat este astăzi pe teritoriul românesc. Această înstrăinare forțată constitue o amară ironie.

Din punct de vedere economic Ungaria a fost tot atât de nedreptățită. Autorul se îndoește că art. 294 al tratatului, care acordă tranzitul pe teritoriile cedate statelor vecine, ar fi constiincios aplicat. „Cea mai bine voitoare bună-voință a guvernelor va fi totdeauna anihilată de reaua voință a funcționarilor, mai ales când aceștia sunt, cum e cazul în România, ignoranți și proști (Sic)! Toți cei care circulă în România și în Iugo-

Citiți continuare în pagina II-a.

Antisemitismul internațional

Am atras mai de mult atențiunea asupra faptului că antisemitismul d-lui A. C. Cuza, este de fapt, o ramură a organizațiunei antisemite internaționale, cu care pangermanii cred să poată răsturna actuala ordine a Europei.

In fruntea publicațiilor antisemite ale d-lui A. C. Cuza, găsim celebrul „Hackenkreuz", crucea cu care se împodobesc pangermanii. Toate revendicările antisemite ale acestora, reapar în propaganda d-lui A. C. Cuza, începând cu faimosul numerus clausus, despre care nu se pomenește la nici o universitate latină sau anglosaxonă, dar se pomenește de studenții pangermani și reacționari, la multe universități germane, de cei iredentiștii la cele ungurești, ba chiar la studenții pangermani de la universitatea germană din Praga, adică din țara în care germanii înșiși nu sunt de cât o minoritate.

In fine e de observat că pentru a da teoriilor sale obscurantiste, un caracter științific, d. A. C. Cuza, se referă numai și numai la autori germani, cu care ocaziune, ce-i drept 'i se întâmplă uneori să citeze și fals, după cum i-am dovedit acum de curând.

Caracterul internațional al antisemitismului nemțesc, din care se adapă și d. A. C. Cuza, s'a dovedit însă mai cu deosebire cu ocazia întrunirei constitutive a fascismului maghiar. Acolo, după ce s'a proclamat lupta contra preponderenței economice a evreilor, unul din șefii antisemiților, fostul prim-ministru Stefan Friedrich, a desvăluit adevăratele intențiuni ale antisemitismului: „lupta contra adevăratului dușman, șarpele cu multe capete ce se numește Antanta", „întinderea mânei drepte a rassei maghiare, pentru a o strânge pe cea a germanilor (bine'nțeles că a pangermanilor) și „reconstituirea blocului puterilor centrale, de la Hamburg la Bagdad, cari au luptat în marele război" pentru a porni cruciada fără de milă, care să arate că războiul mondial nu e terminat, ci abia pe la mijloc.

Și acum, după ce s'au văzut roadele antisemitismului internațional, care adună pe reacționarii de pretutindeni, și în Polonia, unde guvernul îi taie acum energic aripile; după ce se vede și se vestește de antisemiții din Budapesta, — sperăm că indușii în eroare de la noi își vor veni în fire și de la ideile rușinoase și întunecoase ale evului mediu, se vor îndrepta spre cele cari fac mândria civilizației moderne.

Ad.

Leul-franc

In cuvântarea sa la discuția mesagiului d. dr. Lupu a amintit faptul că în timpul campniei electorale guvernul liberal făgăduia că va face leul franc.

Or, știe toată lumea ce au făcut liberalii cu valuta. Au coborât-o așa de jos în cât nimeni nu mai așteaptă să vadă leul franc. Ne-am mulțumi să-l vedem măcar... levă.

Căci aceasta e situația. De când a venit la putere actualul guvern, leul căzut până și sub levă. Astăzi trebue să dai 130 de lei pentru o sută de leve.

Faptul e în adevăr fenomenal pentru o țară atât de avantajată din toate punctele de vedere ca a noastră. Noi suntem țară bogată, Bulgaria țară săracă. Noi avem despăgubiri de războiu de încasat, Bulgaria are de plătit. Politicește noi suntem alături de învingători, pe când Bulgaria ocupă un loc umil în rândul învinșilor. Și totuși, valuta vecinilor, care scăzuse la un moment dat la jumătatea leului nostru, a ajuns acum să-l întreacă. Leva se urcă încet, dar sigur. Leul scade nu tot așa de încet, dar tot așa de sigur.

Cauza acestei anomalii? Cauza ar fi, poate faptul că bulgarii n'au financiari „competenți" ca d. Vintilă Brătianu de pildă, căci dacă i-ar avea, dată fiind situația dezavantagioasă a țării lor, leva s'ar găsi astăzi jos de tot. Bulgarii au oameni practici, cari cu o chibzuită reglementare a comerțului exterior, au făcut ca balanța lor comercială să fie activă: Vecini noștri exportă mai mult de cât importă.

Noi însă, cari avem cereale, avem lemne, avem petrol din belșug, nu izbutim să intensificăm exportul. Cum am putea exporta de pildă, lemne,- atunci când bucureștenii au ajuns să plătească 12.000 lei pentru un vagon de lemne de foc?

„Competenții" sunt nenorocirea țării.

Pan.

Carnetul nostru

„Cooperațiunea intelectuală"

Adevěrul a găsit deseori, în coloanele lui, spațiul necesar să amintească — în aceste vremuri de exclusive preocupări... constituționale — despre existența și munca acelei „comisiuni a cooperațiunei intelectuale" cu care s'a onorat pentru vecie abstracte funcționare a „Societății Națiunilor".

Cu riscul de a ieși iară cu câteva rânduri din actualitatea pasionantă a zilei, insistăm...

Numita „comisiune a cooperațiunei intelectuale" are și o „subcomisiune universitară". Oamenii numiți de adunarea generală a popoarelor ca să se ocupe cu refacerea solidarității spirituale a Europei, s'au gândit că cei mai firești și mai viteji ostași ai acestei întreprinderi nu pot fi decât studenții.

Ei sunt — cred teoreticianii reîmpăciuirii morale a lumii — ei sunt, cu tinerețea, cu generozitatea, cu avântul lor, emisarii direcți ai operei începute de „Societatea Națiunilor". Un nou apel a fost redactat săptămâna trecută de către „subcomisiunea universitară" către studențimea de pretutindeni pentru a se organiza cât mai hotărât și mai eficace, în vederea acestei lupte pașnice de împăciuire a omenirei.

Tinerimea studioasă e oastea păcii, — a refacerii morale, a restabilirii solidarității intelectuale în lume.

Credem că apelul va fi ajuns și pe biurourile societăților noastre studențești. A venit la vreme!

A venit tocmai în ora când un cuvânt de departe, ascultat, era în măsură să cheme legiunea viitorului național, la îndatoririle ei reale — și la demnitatea marei ei misiuni.

Ce mari și mândre sunt treburile studențimii în aceste zile de vraiște morală și intelectuală, — și ce triste pot fi rătăcirile ei! **Dem. Th.**

TELEFOANELE NOASTRE

Direcția	**57/72**
Centrala	**6/67 și 46/79**
Administrația	**7/69**
Secretariatul	**24/73**

NAZBATII

INGRATITUDINE

„Indreptarea" felicitându-se de succesul candidatului ei la alegerea senatorială dela Alba-Iulia, are un singur regret: că n'a participat la lupta electorală și guvernul...

Culmea ingratitudinei!...

O veche anecdotă indiană povestește cazul unui copil miraculos care, născându-se, a început să vorbească. Dar, între primele lui cuvinte a fost următoarea exclamație:

— Ce păcat că la nașterea mea n'a participat și tata!

Regretul ridicol al copilului miraculos se potrivește cu regretul bucuriei „Indreptării". **Kix.**

Refacerea economică a Austriei

Viena, 23. (Rador). — Eri a avut loc adunarea constitutivă a Băncii Naționale austriace. Guvernul austriac a invitat toate guvernele țărilor succesoare ale Austro-Ungariei, precum și statele cu care Austria a avut înainte tratate comerciale, ca să înceapă tratativele pentru reînoirea tratatelor comerciale. (Korrbureau).

Cronica științifică

Vitaminele

de Prof. dr. NEUMANN WENDER

— Cercetări noui pe terenul alimentației —

In decursul războiului am insistat într'o serie de articole apărute în presa din Cernăuți, asupra necesității înființărei unui institut pentru cercetarea alimentației, căruia i-ar reveni importanta sarcină de a studia alimentele în raporturile lor cu alimentarea omenească. Pe când pentru scopurile agricole există deja de decenii institute speciale cari cercetează în mod amănunțit legile hrănirei animalelor noastre domestice și stabilesc valoarea nutritivă a diferitelor plante și rămășițe prin experiența cu animale, nu posedăm încă până în prezent date neîndoelnice, cari să ne indice valoarea nutritivă a produselor animalice și vegetale, cari servesc pentru alimentare.

Abia în ultimul timp s'a înființat la Muenchen un institut special, sub conducerea profesorului Paul, pentru cercetarea alimentelor. Cât de necesare sunt asemenea institute, am putut-o vedea în cursul războiului mondial, în care ne-a fost dat să constatăm în dauna noastră că chimia nu a putut reuși să producă nici măcar un singur surogat integral pentru vre-un aliment. A trebuit să ne mulțumim cu surogate inferioare, care nu erau de loc apte pentru alimentare, cari însă în multe cazuri au fost foarte păgubitoare. Am putut înregistra, ce e drept, cuceriri remarcabile în privința producțiunii artificiale de materii indispensabile războiului, a căror lipsă a fost resimțită foarte curând în Germania în urma blocusului. E destul să reamintim producțiunea artificială în cantități enorme, a salpetrului din azotul aerului, făcând astfel statele beligerante complect independente de importul acestui prețios mineral. Toate încercările de a produce alimente ușor de mistuit din făină de lemn și pae, precum și din albumine sau grăsimi artificiale, au eșuat.

Incă din vremurile lui Liebig se știe că materiile, cari constituesc compozițiile principale ale alimentației noastre, sunt albuminele, grăsimile, hydrogenele carbonate și anumite săruri și de atunci se credea că absorbirea acestor substanțe alimentare în anumite proporțiuni, este absolut suficientă pentru hrana omului.

Abia puțin timp înaintea izbucnirei războiului, Cazimir Funk a atras atenția că aceste păreri asupra alimentației trebuesc complectate. După Funk, alimentarea ar trebui să conțină, pe lângă alimentele amintite, hydrogene carbonate, albumine, grăsimi și săruri, încă anumite materii pe cari le desemna cu numele de „Vitamine" și cari sunt de cea mai mare importanță pentru fisiologia și patologia omului.

Funk punea mare preț ca „Vitaminele" să provoace o folosire mai bună a alimentației și în special a albuminelor. Expunerile lui Funk au determinat un mare număr de medici și biologi să urmărească de aproape această interesantă chestiune. In curând aceștia au ajuns la convingerea că diferitele boli provenite din alimentație ca rachitismul, beri-beri, pellagra și scorbutul sunt cauzate de-o alimentație unilaterală și incomplectă și că vindecarea sau împiedicarea lor se poate obține prin introducerea stofelor necunoscute până atunci, a „vitaminelor". Ce sunt aceste „Vitamine" și unde își fac ele apariția lor?

Noțiunea de „Vitamine" nu este de loc ușor de definit sau de limitat. Nu e vorba de anumite corpuri consistente, ca hydrogenele carbonate, albuminele și grăsimile, ci de componente, rămase încă necunoscute, ale alimentelor, a căror lipsă dau naștere la diferite stări maladive, numite „avitaminose". Până în prezent s'au putut stabili trei feluri de vitamine.

1) „Vitamine antirachitice, numite de savanții englezi și americani „Factor A". Acestea se găsesc în special în untura de pește, unt, smântână, gălbenuș de ou și în legume. Ele lipsesc în untură de porc, în untura de gâscă, în grăsimi vegetale și în laptele fără smântână. Ele nu se formează în corpul animalic, ci pătrund în el abia prin introducerea alimentelor. Pentru tratamentul bolilor de copii aceste rezultate sunt foarte însemnate, de oarece după părerea multor autorități medicale, lipsa factorului A cauzează nașterea rachitismului. Afară de aceasta, aceste stofe măresc puterea de rezistență contra bolilor infectioase.

2) „Vitamine" antineuritice, numite de către savanții englezi și americani „Factor B."

Aceste materii se găsesc în tărâțe, în drojdie și în legume. Ele se distrug prin căldură (la fiert și prăjit) și joacă un rol la provocarea pelagrei sau a bolii beri-beri.

3) „Vitamine" anticorbutice, numite și „factor C". Aceste materii, a căror lipsă produc scorbutul, se găsesc în abundență în spanac, salată, pătlăgele și portocale. Ele se distrug prin căldură și lipsesc prin urmare în legumele fierte și în conservele de carne.

Din această expunere se poate vedea că „Vitaminele"; dacă se găsesc în alimentarea noastră, sunt adesea distruse cu ocazia preparărei bucatelor.

Profesorul german dr. Mueller consideră vitaminele ca un factor regulator în organism și de o importanță decisivă pentru toată asimilațiunea internă. Această părere a fost confirmată nu de mult [illegible]

Citiți continuarea în pag. II-a.

slavia știu de ce sunt capabili funcționarii cari, rămânând în limitele stricte ale regulamentului, sunt însufletiti de rele intenţiuni".

După ce face asemenea reflectii foarte putin măgulitoare pentru noi, scritorul francez încearcă să discute drepturile istorice și geografice pe care întemeiem noi stăpânirea noastră asupra Transilvaniei. Aduce în sprijinul argumentărei sale pe Elysée Reclus, care afirmă că de abia prin veacul al XV-lea s-au găsit români în Ardeal și că numai la 1848 acești români au prins conștiință de naționalitatea lor.

Făcând aceste constatări, savantul deputat francez se indignează neputându-și explica, cum s-a dat românilor atâta pământ cu atâtea sate unguresti!

*

Nu vom învinovăți publicatia maghiară care e bucuroasă să aducă elogii unei asemenea lucrări și nici nu vom discuta cu d. Tisseyre adevărul istoric, pe care se bizue d-sa în șubreda lui argumentare. Altii, altă dată și acuma au pus lucrurile la punct. D. Tisseyre e liber să facă teorii agreabile vecinilor nostri. Fie, că e sincer și de bună credintă, fie că a vrut numai să complacă unui popor pentru care Franta a fost și rămâne o veche simpatie, nu importă. Ceea ce ne interesează, e că volumul a apărut că este scris într'o limbă citită în cel mai îndepărtate colturi ale omenirii și că alături de altele despre care nu știm încă nimic, face o întinsă propagandă cu desăvârșire dăunătoare nouă.

La argumente se răspunde cu argumente, la lucrări de propagandă se răspunde în aceeași măsură. Ce facem noi ca să risipim efectul acestor cărți și broșuri tendentioase? Ce-a făcut guvernul și în special ministrul nostru de externe pentru a împiedica răspândirea unor asemenea mincinoase constatări și ce face acuma petru a le combate? Avem legatii și misiuni în străinătate, avem chiar servicii de propagandă cu persoane plătite în valută străină și totuși nu vedem nimic din cari să ne putem convinge că guvernul românesc veghiază la împiedicarea unei propagande inteligente și sistematic organizată.

Cartea deputatulu francez trebue să fie în multe mâini. Budapesta a trimis'o fără îndoială celor care se interesează de problema nationalitătilor și să nu ne mirăm când alte publicatii, de bună credintă, se fac ecoul unei mișcări iredentiste maghiare, sprijinită de noi prin criminala noastră pasivitate.

Informaţiuni

D. V. Sassu, ministrul industriei și comerțului, a primit eri o delegatie a „Prevederei sociale", care i-a cerut prohibirea exportului de vite spre a determina o eftenire a cărnei.

D. ministru a răspuns că va studia chestiunea.

La ministerul de instrucție s'a alcătuit tabloul pentru înaintarea la gradul de institutor rural a acelora cari au drept după tatabelele și seriile examenului de înaintare.

Luni, la orele 10 dim. se va sluji la biserica Lucaci parastasul de 4 ani pentru odihna sufletului fostului mitropolit primat Ghenadie Petrescu.

Depozitele poștei generale din Cluj au suferit grave avarii din cauză că apele Someșului, venind mari în urma aglomerării sloiurilor de ghiață, le-a inundat.

Pagubele se urcă la vreo 200000 lei.

Societatea medicală a spitalelor din Bucureștí va ține ședință Miercuri 27 Decembrie 1922, orele 9 seara în amfiteatrul Spitalului Coltea.

Școala primară din satul Nou plasa Hăucești (Basarabia) va purta pe viitor numele de „Principele Carol".

Tribuna muncitorească

CONFLICTUL DINTRE LUCRATORII ȘI PATRONII CHELNERI

Din partea „Sindicatului chelnerilor" primim următoarele:

Survenind o nouă amânare, datorită unor împrejurări neprevăzute, chestiunea arbitrajului dintre lucrătorii și patronii chelneri nu s'a putut judeca în ziua de 15 Dec., fiind amânată pentru 29 Dec., și cum din această cauză se colportează tot felul de versiuni, facem cunoscut că stadiul arbitrajului se găsește în aceeaș situație în care a fost înainte de 15 Dec., adică ambele delegații de patroni și lucrători au latitudinea de a conveni asupra punctelor de ordin material din contractul colectiv.

Pentru a se lua ultimele dispozițiuni au fost convocați comitetul și delegații Luni 25 Dec., orele 3 jum. d. a., la sediul sindicatului.

O nouă fraudă la Poștă

Dintr'un grop s'au sustras 13.000.--Arestarea vinovatului

Profesorul Reiss, în convorbirea acordată ziarului nostru, a arătat că poliția științifică se bazează în special pe proba indiscutabilă științifică, superioară în toate privințele probei indiciale, caracteristica poliției străvechi.

Iată faptele:

Dintr'un grop conținând 30.000 lei, trimis din București la Craiova, constatându-se lipsa a 13.000 lei, inspectoratul postal cât și păgubașul destinatar s'au adresat poliției pentru descoperirea hoțului.

Modul cum a fost violat gropul — care avea totuși sigiliile intacte — a făcut poliția locală să creadă că autorul nu poate fi decât un funcționar poștal.

Poliția din Craiova și siguranța generală au întreprins simultan cercetări în cercurile funcționarilor, fără vreun rezultat și faptul ar fi rămas, poate, nedescoperit dacă polițiștii cari cercetau cazul nu apelau la secția științifică a siguranței generale.

D. Victor Petrescu, șeful serviciului de identificare din Siguranța generală a lucrat luni de zile, până a descoperit firul conducător: o amprentă digitală lăsată pe o stampilă de metal, stampila de care s'a servit hoțul.

Odată în posesiunea acestei urme prețioase, d. Petrescu a început cercetările adunând amprentele digitale ale tuturor funcționarilor prin mâna cărora se presupunea că a trebuit să treacă gropul.

Din cele 31 de amprente adunate toate au fost eliminate, afară de una care avea mari asemănări cu cea găsită pe stampilă.

Intr'adevăr, prin mărirea lor s'a stabilit indubitabil că cele două amprente sunt ale uneia și aceleiași persoane. Serviciul de identificare a mai stabilit și modul cum a fost operat plicul, în totul confirmat de vinovat.

Cu o lamă de briceag, încălzită, el a topit stampilele de ceară, a scos banii din plic, apoi cu acelaș briceag a întins ceara peste care a aplicat din nou stampila.

Pe baza acestor concluziuni ale expertizei dactiloscopice Siguranța generală a ordonat arestarea hoțului.

El este un fost funcționar la serviciul ambulanțelor postale care făcea curse pe liniile din Oltenia și care în ultimul timp se afla în serviciu la poșta din Caracal.

El a încercat să tăgăduiască la început, însă pus în fața probelor indiscutabile, el a sfârșit prin a mărturisi.

Incorectul funcționar a fost înaintat justiției.

"restarea unei femei suspecte în preajma reședinței ex-kaizerului

Roma, 23. — Ziarele parisiene semnalează că în apropierea castelului fostului împărat Wilhelm a fost arestată o doamnă, care declară că este franceză, că în timpul războiului a fost dureros încercată și că nutrește o ură împotriva lui Wilhelm.

Recunoașterea Lituanei

Berlin, 23. (Rador). — Se anunță că conferința ambasadorilor a recunoscut **de jure statul lituanian (Transocean).**

mod experimental de către profesorul dr. Bickel în institutul patologic al universității din Berlin. Acest savant a făcut în institutul său numeroase experiențe cari trebuiau să elucideze influenta vitaminelor asupra digestiunei și asimilării și a ajuns la rezultate extrem de interesante, din cari reese, că „vitaminul" face celulele organismului apte pentru asimilațiunea alimentației.

In caz de lipsă de vitamine, organismul își pierde capacitatea de a folosi din punct de vedere fiziologic alimentele oferite și consumate chiar în cantități suficiente. Cu alte cuvinte, în caz de lipsă de vitamine, organismul duce foame și slăbește cu toată alimentațiunea abundentă, pe care o absoarbe. Aceasta se aplică nu numai la substantele alimentare organice, ci și la cele minerale.

Viaminele dau abia celulelor organismului capacitatea de a asimila calciul alimentației, astfel că la copii de țâță rachitici introducerea vitaminelor provoacă o utilizare mai bună a calciului conținut în alimentație, favorizând astfel formarea oaselor. Acelaș lucru se poate spune și de celelalte părți constitutive minerale ale alimentației, în special de fer și fosfor.

Dar importanța vitaminelor nu constă numai în activarea prosperității și a desvoltării copiilor, s'a mai putut constata că, se poate influența în mod avantagios desvoltarea copilului de țâță, procurându-se mamei care alăptează copilul, materii bogate în „vitamin"! Dar s'a mers și mai departe. In revista „Klinische Wochenschrift", doctorul Hans Abels, examinând importanța vitaminelor pentru desvoltarea fătului, dovedește, bazat pe numeroase observațiuni făcute în Materințatea din Viena, că printr'o alimentațiune mai mult sau mai puțin bogată în vitamine a mamei, se poate influența după voie greutatea la naștere a noului născut.

Cari sunt acum consecințele practice ale acestor constatări pentru noi?

Ori-ce regim unilateral, practicat un timp mai îndelungat, trebue evitat, de oarece aduce cu sine pericolul unei procurări insuficiente de vitamine, mai ales la copii. Astfel laptele este de sigur un aliment bine compus; în stare fiartă însă vitaminele sunt distruse și trebue deci căutată o înlocuire pe altă cale. Dar și adulții se pot îmbolnăvi în caz de alimentație unilaterală, cum se poate observa la scorbut, pellagra și beri-beri.

Un regim amestecat este cel mai indicat pentru a evita „avitaminosele".

Prof. dr. Neumann Wender.

S'a pus în vânzare ALMANACHUL Ziarelor „Adeverul" și „Dimineața" pe 1923

Lucrare format mare, artistic executată, cu un bogat material calendaristic, literar și artistic cu coperta în patru culori

Prețul 15 lei

Din publicațiile minorităților noastre

Concetățenii noștri germani caută să dea o contribuție destul de largă mișcării culturale din țara noastră. Cum politica lor se menține pe terenul recunoașterii statului român, în revistele lor ei se silesc să contribue la cunoașterea reciprocă a germanilor și românilor.

Revista „*Von der Heide*" din Timișoara are o vechime de 11 ani. Ea este scoasă de cunoscutul publicist Victor Orendi-Hommenau și apare odată pe lună.

Numărul pe Noembrie are o deosebită însemnătate. D. Nicolae Iorga publică câteva cugetări despre „Lenau și Eminescu". Subiectul este cât se poate de potrivit pentru revista bănățeană. Intre cei doi poeți s'a făcut adesea comparații; cum Lenau era german bănățean și germanii bănățeni sunt azi cetățeni români, pe dânșii trebue să-i intereseze în primul rând apropierea dintre cei doi poeți.

D. Iorga crede că această apropiere nu este o întâmplare, pentru că strămoșii unuia și ai altuia au trăit pe acelaș teren. „Poeții au mijloace secrete pentru a simți vocea trecutului, a o pricepe și a sorbi".

In acelaș număr se publică traducerea germană a imnului regal. Traducerea, făcută de d. Hiemesch este foarte reușită și se va încetățeni de sigur în școlile germane din Ardeal și Banat.

Directorul revistei, Victor Orendi Hommenau, a tradus în nemțește numeroase poezii de Eminescu și publică în fiecare număr câte o astfel de traducere.

Ultimul număr al revistei ne anunță că un compozitor din Sibiu, d. Artur Stabbe, a compus o foarte frumoasă muzică după traducerea d-lui Orendi Hommenau a poeziei „Somnoroase păsărele".

Nuveleta „Omul care și-a întins mâinile" de Emil Isac este publicată în traducerea d-lui dr. Altmann. Bine înțeles că în afară de acestea, revista mai publică și alte articole din viața și literatura germană. Abonamentul revistei costă 100 lei pe an, adresa administrației este Timișoara, str. Gojdu No. 10.

* *

„*Deutsche politische Hefte*" este numele revistei politice scoase de d. Rudolf Brandsch, deputat. Despre această revistă am vorbit în mai multe rânduri. Scopul ei este să facă educație politică a poporului german din România, aducându-i la cunoștință, în mod critic, situația din noua sa patrie. Ultimul număr conține un important articol: „Prăbușirea politicei interne românești". După ce arată că partidele vechi din România sunt ori distruse, ca cel conservator și cel takist, ori pe cale de destrămare, ca cel liberal, care nu poate guverna singur neavând massele cu el, autorul constată că partidele noi afară de cel național, nu sunt încă destul de bine organizate pentru a lua puterea.

Situația nu poate fi rezolvată decât de un guvern care ar exclude luptele de partid. Soluția ar fi deci un guvern de colaborare a partidelor cu destule rădăcini în popor, pentru a nu fi silite să falsifice alegerile. Aceste partide ar trebui să se înteleagă asupra unui program de guvernământ.

Alte articole ale acestui număr sunt: „Din istoria mișcării germane în Ungaria" de Edmund Steinacker, apoi „Hotărîrile celei de-a treia adunări a ligei națiunilor pentru protecția minorităților"; „Este de așteptat o reînviere a Germaniei", etc.

Dacă articolele referitoare la Germania sunt colorate într'un sens cam prea favorabil pentru țara care cuprinde trunchiul germanismului, în schimb acelea cari descriu împrejurările din țară sunt scrise cu destulă obiectivitate și merită să fie cunoscute și de oamenii noștri politici.

Cronica muzicală

de SC. COCORĂSCU

Concertele „Filarmonicei George Enescu" din Iași sub conducerea d-lui Oscar Nedbal

Activitatea „Filarmonicei George Enescu" din Iași, care a dat cu deosebit succes două concerte la Ateneu Vineri și aseară, merită să fie semnalată. Infiintată în 1918, de un grup de tineri instrumentiști conduși de Mircea Bârsan, a putut trăi până azi grație concursului dat de Societatea ieșană în frunte cu d-na Zoe Mârzescu, se susține prin propriile sale mijloace, căci nu se prea poate numi subvenție ajutorul pe care i-l dă Statul de 50.000 lei anual. A făcut treabă bună, cutreerând toată Moldova întregită și dezvoltând astfel gustul publicului pentru muzică aleasă.

Numai anul trecut, sub direcția d-lui Ciolan, a dat 96 de concerte în 27 de orașe.

A avut în fine buna inspirație și norocul să pue mâna pe Oscar Nedbel, fostul șef de orchestră al cunoscutei „Wienertonkünstlerorcheser" compozitor aplaudat de lucrări ușoare și dirigent admirabil de lucrări serioase, pe care le conduce cu înfocat temperament stăpânit de o desăvârșită muzicalitate.

E de notat că prin venirea lui Nedbel în fruntea Filarmonicei ieșane s'a deschis un curs pentru dirigenții de orchestră (ce necesar ar fi un asemnea curs în București!) la care urmează deocamdată compozitorul Andreescu-Skeletti și fostul conducător al Operei basarabene, Radu Urlățeanu.

D-l Oscar Nedbal a arătat la cele două concerte date de tânăra Filarmonică „George Enescu" ce frumoase realizări poate obține un maestru priceput, chiar de la o orchestră neposedând elemente de mâna întâia. Firește că orchestra ieșană nu se poate compara nici numericește, nici în ce privește virtuozitatea executanților în parte, cu „Filarmonica" noastră — fac excepție pentru șeful de atac al primelor viori, d. Zadri, un excelent „concertmeister" cum n'are „Filarmonica".

Ar fi de dorit însă ca execuțiunile obișnuite ale Filarmonicei bucureștene să fie totdeauna atât de echilibrate, atât de expresiv nuanțate, atât de muzical conduse, ca acelea pe care ni le-a oferit d. Nedbal. S'au făcut, se vede, de „Filarmonica George Enescu" repetiții îndelungate și îngrijite pentru a ajunge la acest rezultat și d-l Oscar Nedbal, care este el însuși un virtuoz remarcabil pe violă, a știut să obție, de sigur prin repetiții separate a arcușurilor, o interpretare dela instrumentele de coarde pe atât de precisă, cât de călduroasă.

Programele cuprindeau romantica uvertură din *Oberon* de Weber, executată cu deosebit avânt, Simfonia a 5-a a eclecticului Tschaikowsky, Rapsodia română No. 1 de George Enescu, dramatica uvertură pentru *Egmont* de Beethoven, caracteristica poemă simfonică *Vltava* (Moldova), în care compozitorul ceh Smetana descrie cursul de apă cu acelaș nume și legendele ce se leagă de el, poemă simfonică, ale cărei variate aspecte — cu chemările de vânătoare, fanfarele de nuntă țărănească, horele naiadelor — sunt pitoresc evocate; în fine impresionanta „suită de orchestră" *Sheherazada* a lui Rimsky-Korsakoff, în care s'a distins ca vioară-solo d. Zadri.

Concertele „Filarmonicei George Enescu" n'au fost anunțate mai din timp, așa că n'au atras marele public. Muzicanții noștri și obișnuiții diletanți au făcut entuziaste ovațiuni lui Nedbal. Ce relief ar căpăta execuțiunile „Filarmonicei", dacă maestrul ar fi poftit să stea mai multă vreme și în București și să conducă mai multe concerte simfonice!

Ateneul, care a fost clădit cu banul public și e o instituție culturală îndatorată să sprijine artele, încasează anul acesta de la concertiști o chirie formidabilă. In schimb, sala nu e încălzită, ușile neunse scârție mereu în timpul execuțiunei și, la recitatele soliștilor, administrația n'are grijă ca omul care face serviciul estradei — deschide pianul, așează pupitrele — să aibe o ținută decentă.

Concertele Filarmonicei George Enescu au început — occidental — la ora anunțată. De ce „Filarmonica" n'ar urma acest exemplu?

Sc. Cocorăscu

„Astra Nouă" No. 4

Redactată de **Ion Gorun**

A apărut și conține:

12 diferite articole beletristice, artistice, științifice etc. Prețul lei 5. De vânzare la toți librarii și depozitarii de ziare. Editura Ig. Hertz, calea Victoriei 3.

Examenul căpitanilor de artilerie pentru gradul de maior

Următorii căpitani răușiți la primele patru probe pe teren au fost admiși la lucrările științifice scrise și susținute oral, cum urmează:

Căpitanii: Soutzu Otton, din comandamentul artileriei de munte; Berlescu, din artileria anti-aeriană; Munteanu Bogdan, secretariatul general M. R.; Boboc, div. pers. M. R.; Pătrașcu, Casian, Diaconescu, div. 8 armament M. R.; Tâmpeanu, Costovici, Petculescu, Roată, div. reg. art. grea; Ioanițescu, Stoicescu, Stancu, Pârvulescu, Beștelei Oncescu, Tetrat Traian, Mosiu Gheorghe, Oprescu Sterian, din reg. corp II arm.; Reviczki, Alexiu, Sebastian, Vâlceanu, Bălșeanu, Gugenberger, Sotir, Dumitrescu Anton, din reg. corp I arm.; Spirea Ioan, Burnea, Antonescu Petre, Dimulescu, Negoescu, Efrimescu, Vasiliu, Roman Rudolf, Drasnea, Popescu Ioan, Cosma Gheorghe din școala de război.

Toți acești căpitani răușiți se vor prezenta în ziua de 26 Dec. ora 16 în localul Inspectoratului general al artileriei pentru a da restul lucrărilor enunțate mai sus.

„Adeverul" în țară

BUZAU

BUZAU, 21.— In serile de 18 și 99 Decembrie a. c. compania de operete condusă de d. N. Leonard—un fiu al Buzăului—a dat în sala teatrului Moldavia, 2 operete: „Ducele de Raihstad" și „Mazurca Albastră".

Cu această ocaziune suntem datori să atragem serioasă atențiune a autorităților noastre asupra unui mare neajuns, păgubitor cultivărei publicului buzoian.

Dela un timp încoace orașul nostru se resimte mult din cauză că trupele teatrale și de operete de seamă, ocolesc Buzăul și cauza o vom arăta mai jos.

Dacă Leonard și Maximilian au venit în Buzău este că au fost atrași de nostalgia locului natal.

Antrepriza Teatrului Moldavia s'a transformat într'o tarabă de speculă și dacă starea asta se va menține va face imposibil pe viitor accesul vreunei trupe teatrale mai bune în Bezău.

Pentru o sală de teatru în stil vechi cu o scenă unde curentele de aer periclitează sănătatea artiștilor, antrepriza pretinde câte 6.000 lei pe seară și chiar mai mult.

Acum doi ani Primăria fixase pentru o seară suma de lei una mie lei, pe care Direcțiunea generală a Teatrelor din Bucureștí, a găsit-o prea mare. O comisiune comunală numită atunci ca să fixeze un preț mai mic decât 1000 lei, nu și-a depus raportul nici până astăzi.

Dela 1000 lei găsit în 1920 prea mare, astăzi se pretinde 6000 lei.

Iată pentru ce rugăm autoritățile în drept, în interesul chiar al răspândirei culturei teatrale în massele adânci ale populațiunei, să modereze aceste apucături de speculă și să fixeze cu preț moderat care să atragă la Buzău trupele teatrale mai însemnate din țară.

Brăila

FURT IN TREN. — ACCIDENT DE CALE FERATA. — DE LA CURTEA CU JURI. — EVADAT ARESTAT. DIVERSE.

BRAILA, 23. — Astăzi pe când d. Robert Anatra din Calea Rahovei 402 venea de la București, cu trenul personal, un pungaș de buzunare rămas încă necunoscut, i-a sustras un portmoneu conținând suma de 12.000 lei. Păgubașul a reclamat cazul siguranței care a început cercetările.

— Locuitorul C. Năstase, de fel din Islaz strada Vatra Veche 28, a fost victima unui accident de cale ferată în împrejurările următoare:

Călătorind cu trenul de Brăila și rămânând pe scară din pricina aglomerației, a alunecat la un moment dat și căzând sub roate, acestea i-au retezat cu desăvârșire brațul drept. In stare foarte îngrijitoare nefericitul om a fost transportat la spital. S'a deschis o anchetă.

— Curea cu juri a achitat eri pe d-na locotenent-colonel Macarie acuzată că și-ar fi dat foc propriei sale locuințe din strada Plevnei 230 și a amânat pentru sesiunea viitoare procesul femeei Fira Bazinca acuzată de pruncucidere.

— Agenții T. Stănescu și P Ion au arestat astăzi la debarcaderul vaporului de Galați pe A Simion de fel din comuna Marineni (R. Sărat) evadat din penitenciarul Ocnele Mari unde își ispășea pedeapsa de zece ani muncă silnică pentru crimă.

— Eri a părăsit portul nostru vaporul „Praga" având pe bord 160 vite mari cu destinație Constantinopole.

Coresp.

Craiova

CRAIOVA, 23. — In urma apelului făcut de d. Constantin Pop, primarul orașului, industriașii din orașul nostru și mai multe persoane notabile au avut o consfătuire pentru găsirea modalităților de plată a unui motor de 800 cai putere, necesar uzinei electrice spre a se asigura luminarea orașului în bune condițiuni.

S'a hotărît facerea unui împrumut la care să participe industriașii, pentru acoperirea sumei de 4 milioane cât costă motorul, iar anuitățile acestui împrumut vor fi acoperite din surplusul taxelor din consumul electric.

— Consiliul de reformă al corpului I armată, sub prezidenția d-lui colonel Alexiu a judecat pe sublocotenentul activ Pencovici Cristian din reg. 21 artilerie, învinovățit de purtare rea și neplata soldei oamenilor din bateria sa.

Consiliul a pronunțat în unalimitate, reformarea ofiterului.

— Tânărul Petrică Tronc, zis Constantinescu a încercat să se sinucidă, din pricina d-rei Lenuța Iliescu din Ploești, care s'a măritat cu un altul.

Sinucigașul a fost dus la spital.

— Dumitru Oprea, din com. Isalnița a fost împușcat cu două focuri de revolver de către vărul său Marin Oprea, cu care se afla la o nuntă.

Crimnalul din imprudență a vrut să tragă — după cum e obiceiul la nuntă câteva focuri de revolver.

— Mâine se va ține la Balta Verde prima conferință în plăși din ciclul hotărît de către prefectură.

Joi se va ține o asemnea conferință în Segarcea.

In aceste conferințe se va hotărî lucrările de cari are nevoe plasa respectivă.

— Din ordinul episcopiei din Râmnic în diferiele zile de sărbătoare, se vor face cete în bisericile din localitate, pentru sporirea fondului construirei „Bisericei Neamului" din Mărășești.

— In com. Basarabi s'a făcut azi prima distribuire de titluri de împroprietărire.

Solemnitatea a fost prezidată de d. C. Popovici, prefect de Dolj.

Pe lângă persoanele și autoritățile locale și din împrejurimi au luat parte și d. Leonida Georgescu consilier agricol din Dolj și d. administrator financiar Becheru.

După serviciul religos d. Popovici a împărțit titlurile ținând o cuvântare.

Din partea sătenilor a răspuns învățătorul Ștefan Popescu.

Au mai vorbit d-nii Leonida Georgescu și d. Drog din Calafat. —*Cor.*

Viața economică

100 lei au cotat eri

***La Paris:* 8 franci și 5 centime.**
***La Zurich* 3 franci și 16 centime.**
***La Londra* 1 liră sterlină face 780 lei.**

Inchiderea Paris

De eri, Sâmbătă 25 Decembrie

București 8,05
Elveția 255.50
Belgia 91.70
Londra 62.76 jum.
Ney-York 13.50
Berlin 0.20
Roma 69.20
Praga 42.30
Viena 0,019.

Leul este slab

Devizele rămân ferme

Leul se anunță dela Paris cu tendința slabă. La închidere a cotat la cursul precedent de 8,05 după ce la deschidere scăzuse la 8.

In ajun de Duminică, băncile n'au lucrat eri după amează așa că operațiunile în devize pe piața noastră au fost reduse.

Cursurile au înregistrat noi urcări, destul de însemnate pe alocuri.

Francul francez s'a menținut oarecum staționar la nivelul foarte urcat la care a ajuns zilele din urmă. Cursul său a oscilat între 12.17—12,73.

Dolarul are un avans de un singur punct la 173.

Lira sterlină câștigă șase puncte negociind la 795.

Lira italiană se urcă și ea dela 870 la 875.

Coroana cehă e și ea în creștere senzibilă: dela 507 la 515.

Coroana austriacă 0,024 și jumătate.

Marca germană mai slabă, negociază între 2,58—2,60.

Bursa

OFICIALE

Banca Românească 730,
Soc. Mica 1670.
Impr. Național 80¼; 80¼.
Imprumutul Refacerei, 83.15.

ACȚIUNI BANCARE	
Banca Natională	14000—14100
B-ca Marm. Blank	865—875
Banca Românească	725—73
Banca Agricolă	300—310
Banca de Scont	490—500
The Bank of R. Ltd.	1500—1600
Banca Com. Rom.	570—58
Banca de Cred. Rom.	710—725
Banca Generală	500—510
Banca Com. Craiova	650—660
Banca Țărănească	200—220
Banca Viticolă	310—32
Banca Natiunei	85—90
Banca Fortuna	275—300
B-ca Franco-Română	350—360
B-ca R. de C. și Ind. din Praga	400—450
Banca Dacia Traiană	280—300
Banca Sind. Ialomița	450—460
Banca Minelor	750—755
ASIGURĂRI	
Dacia Rom.	1775—1850
Generala	1400—1450
Nationala	925—970
Agricola	825—850
Urania	410—900
SOC. NAVIGAȚIE	
România	925—95
S. R. D.	1650—1700
Maritima Brăila	330—350
Dunărea	600—650
PETROLIFERE	
Astra Română	10200—1 50
Steaua Română	4125—415
Petrol Blok optate	1310—132
Petrol Blok pui	420—430

Petrolul	470—480
Speranța	2400—2450
Petrolul Românesc	900—925
Concordia	2400—2410
I. R. D. P. vechi	2080—2 90
I. R. D. P. pui	1920—1930
Generala Petroliferă	42—440
Creditul Minier vechi	2500—21
Creditul Minier pui	2250—2260
Sospiro	820—83
DIVERSE	
Soc. Tr. Com. vechi	700—725
Govora-Călim. purt.	200—225
Marile Hoteluri vechi	1500—1550
Soc. Cm. Lec. Ef.	200—240
Creditul Technic	380—400
Creditul Extern	360—370
Textila Buhuși	1625—165
Mica	1670—168
Reșița	2110—212

DEVIZE

ZURICH, 23. — *Berlin*, 0.755; *Amsterdam* 210 și o pătrime; *New-York*, 527 și 3 pătrimi; *Londra* 2451; *Paris*, 3920; *Milano*, 2705; *Praga*, 16 și o pătrime; *Budapesta*, 0.22 și 3 pătrimi; *Zagreb*, 145; *București*, 315; *Varșovia*, 285 jum.; *Viena* 0.0075; *Viena (stampilate)*, 0.0076.

BERLIN, 23. — *Amsterdam*, 2750; *Bruxeles* 470; *Roma* 355; *Londra*, 322; *New-York*, 6925; *Paris*, 51.750; *Zuerich*, 1327; *Praga*, 220; *Viena*, 1005;; *Budapesta*, 302.

Cursul schimbului la Paris

Lafayette, 23. — Londra 62.455; New-York 13.45; Germania 0.20; Belgia 91 70; Spania 211.25; Olanda 536; Italia 68.80; Elveția 254.50; România lipsă.

Prelungirea contractelor de închiriere

Chiriașii adânc nemulțumiți

Convorbire cu d-nii dr. Rădulescu și A. Camburopol

Dimineața a publicat eri un interview cu d. I. Th. Florescu, ministrul justiției, cu privire la intențiunile d-sale asupra regimului viitor al chiriilor.

Dorind să avem asupra decarațiilor făcute de reprezentantul guvernului și părerea chiriașilor, ne-am adresat d-lui dr. *Rădulescu*, președintele „Ligei chiriașilor", care ne-a declarat următoarele:

NIMIC NU E SIGUR DIN DECLARAȚIILE D-LUI FLORESCU

D. ministru al justiției ne-a făcut în chestiunea chiriilor declarațiuni cari diferă. Din vreme în vreme d-sa dă asigurări cari însă variază. Ni s'a vorbit de o prelungire de un an, când noi am cerut-o pe cinci ani; ni s'au promis apoi doui ani, când chiriașii cereau o prelungire până la normalizare. Puțin după aceea ni s'a vorbit de scoaterea comercianților de sub regimul prelungirei, iar mai în urmă s'a revenit din nou la ideea prelungirei pe un singur an, pentru ca acum d. Florescu să ne dea din nou asigurări că proectul său va prevedea o prelungire de doi ani.

Din toate acestea rezultă că chiriașii nu trebue să conteze de cât pe acțiunea lor proprie și să dovedească o strânsă și puternică solidaritate, ca să nu fie surprinși de dispoziții fatale.

ALINIATUL C ANULEAZA PRELUNGIREA

D. A. CAMBUROPOL, secretarul general al Ligei chiriașilor, ne comunică următoarele:

„Chiriașii sunt considerați drept niște naivi minori, dacă în vreme ce li se spune că se menține aliniatul C., li se dau asigurări de prelungirea contractelor. Aliniatul C., anulează de fapt orice prelungire. Chiriașii sunt alungați în stradă oricând pe temeiul dispozițiilor înscrise sub articolul 2, aliniatul C. Se cerea părarea d-lui ministru al justiției nu atât asupra unor amănunte fără importanță, cât asupra acestui aliniat. D. Florescu a declarat că-l menține

Noi nu ne putem declara mulțumiți cu un proect de lege care afișează pe deoparte prelungirea contractelor, când pe de alta menține dispozițiile cari anulează în fapt prelungirea.

CHIRIILE ACTUALE NU POT FI MENȚINUTE

In afară de abrogarea aliniatului C., contractele viitoare trebue să cuprindă și o reducere a chiriilor de azi. Nu se mai pot plăti chiriile actuale. Ele sunt un jaf. Chiriașii, amenințați să nu mai poată trăi, au putut oferi, la un moment dat, ori, cât de mult. Azi însă ei nu mai pot face față nevoilor, ei nu mai pot plăti chiriile ce le-au fost impuse și cer reducerea lor. „Liga chiriașilor" a produs un memoriu în acest sens, cerând reducerea chiriilor la ceeace au fost în 1920.

OFICIILE DE INCHIRIERE TREBUESC REORGANIZATE

Legea prelungirei contractelor nu poate fi în orice caz aceea pe care o anunță d. ministru al justiției: prelungirea dispozițiilor actuale (într'un singur articol) pe 2 ani.

Legea viitoare trebue să se pună în legătură cu legea oficiilor de închiriere, cari trebue reorganizate ca să dea rezultate efective și repezi. Sentințele acestor oficii trebue să fie definitive pe cel puțin un an. Numai în chipul acesta n'am mai vedea un mare număr de case goale, în vreme ce atâta lume n'are unde se adăposti.

Avem motive, spun conducătorii „Ligei Chiriașilor" să fim profund nemulțumiți de proectul anunțat de d. ministru al justiției și la întrunirea pe care o vom ține Joi 28 cor. ora 7 seara la Dacia, vom arăta detailat toate motivele îngrijorării noastre.

Vom da cu acest prilej, spune d. dr. Rădulescu încă odată o desmințire categorică d-lui Florescu, care la orice ocazie afirmă că proectul său de anul trecut ar fi fost emanațiunea unei perfecte înțelegeri cu reprezentanții „Ligei Chiriașilor".

Rep.

Dizolvarea Camerei jugoslave

— Rostul acestui fapt politic —

O telegramă din Belgrad anunţă dizolvarea Camerei Noui alegeri vor avea loc la 18 Martie.

Prin această dizolvare, criza de stat în care se zbate regatul vecin capătă o soluţie provizorie Situaţia din Jugoslavia este foarte asemănătoare cu cea de la noi, cu deosebire că acolo ilegalităţile comise sunt mai mici, iar repercusiunea în partidele politice e mai mare.

D. Pasici nu are un guvern de un singur partid, ci un guvern de coaliţie al partidelor radical şi democrat.

Ambele sunt însă din vechiul regat, şi se bucură numai de sprijinul unor grupări neînsemnate din noile provincii. Grosul deputaţilor din noile provincii este în opoziţie şi nu recunoaşte actuala Cameră, pentru că a votat constituţia cu majoritate simplă.

Croaţii pretind că noua constituţie nu poate fi votată de cât pe baza unui acord al tuturor provinciilor cari formează noul stat iugoslav. Cum toţi deputaţii croaţi erau contra - snrdluaoa centraliste, ei socot că aceasta nu e valabilă, deşi a obţinut majoritatea în Cameră.

In urma votării constituţiei, croaţii au părăsit Camera, mai ales partidul ţărănist croat, de sub conducerea d-lui Radici, a dus o luptă crâncenă contra guvernului.

In ultimul timp unele partide şi fracţiuni din vechiul regat au început să-şi dea seama că lucrurile nu mai pot merge astfel. S'a stabilit deci o înţelegere între unele fracţiuni din vechiul regat trecute în opoziţie şi partidele cari părăsiseră parlamentul.

Această înţelegere a făcut că partidele cari părăsiseră parlamentul s'au reîntors în Cameră, pentru ca împreună cu noii lor tovarăşi aveau majoritatea, D. Pasici şi-a dat demisia, dar după multe încercări el a fost rechemat la putere şi a obţinut, cum se vede, dizolvarea parlamentului.

Un ziar englez a afirmat că d. Pasici a cerut regelui Alexandru să-i acorde dizolvarea parlamentului şi să-i dea voie să facă alegeri ca în Ungaria sau România şi va avea o majoritate sigură.

Nu ştim precis cum a decurs criza ministerială la vecinii noştri. Dar e sigur că politica internă a Jugoslaviei se află la o răspântie. Dacă guvernul Pasici va face alegeri libere şi va rămâne la putere sau va pleca, după cum va obţine sau nu majoritatea, Jugoslavia va păşi hotărât în spre consolidarea internă. Dacă însă va imita pe d. Brătianu şi va forţa alegerile pentru a-şi crea cu de-a sila o majoritate, prevedem o eră de lupte interne grele pentru Jugoslavia. Croaţia nu s'a lăsat încovoiată de unguri şi va reacţiona cu aceiaşi energie şi contra încălcării din Belgrad.

Alegerile din Martie 1923 vor fi piatra de încercare pentru consolidarea Jugoslaviei.

D. G.

Manifestaţiile antisemite continuă în Ardeal

— Studenţii evrei opriţi să intre în institutul anatomic şi universităţi —

O nouă decizie a senatului universitar

(Dela redacţia noastră din Ardeal)

CLUJ, 23. — Am scris la timp că studenţii creştini în adunarea lor de acum câteva zile au hotărît să nu primească pe colegii lor la cursuri până când cererea de „Numerus clausus" nu va fi fost satisfăcută.

Studenţii evrei însă au hotărât să participe la cursuri.

Ei s'au şi prezenat eri dimineaţă la institutul anatomic. Un grup de studenţi creştini, de peste o sută, i-a împiedicat să intre în sală.

O INTERVENŢIE

Zgomotul produs de cele două tabere studenţeşti, a alarmat pe cei ce se aflau în institut.

Imediat a sosit d. Veluda, asistentul d-lui profesor Papilian, care a rugat pe studenţii creştini să semneze o declaraţie în sensul că se opun intrării în sală a studenţilor evrei.

Grupul studenţilor creştini, a declarat că sunt solidari cu toţii, în oprirea studenţilor evrei să pătrundă în institut.

In urma unor noui manifestaţiuni d. profesor Papilian, a decis închiderea institutului anatomic până la noi dispoziţiuni.

ALTE MANIFESTAŢII

In cursul zilei de eri studenţii evrei au fost împiedicaţi de a mai participa şi la cursurile facultăţii, ale universităţii din Cluj.

INCHIDEREA FACULTAŢII DE FILOZOFIE

Facultatea de filozofie, în urma manifestaţiilor de eri, a fost de asemenea închisă.

O NOUA DECIZIE A SENATULUI UNIVERSITAR

Azi la Universitatea din Cluj, a fost afişată o nouă decizie a Senatului universitar prin care se anunţă închiderea universităţii începând din ziua de 22 c.

Intrunirile şi manifestaţiile în universităţi şi în localurile căminurilor studenţeşti sunt oprite.

Studenţii sunt avertizaţi că în cazul când vor ţine întruniri în cămine vor fi închise şi acestea.

UN COMERCIANT EVREU BATUT

Eri noapte a avut loc în piaţa Unirei un nou incident între un grup de indivizi şi comerciantul Strasser, care a fost pălmuit

Intervenind câţiva ofiţeri, cari întâmplător treceau pe acolo, aceştia au reuşit să scape pe evreu de bătăuşi, arestând pe trei dintre indivizi.

Cei arestaţi au fost interogaţi eri de d. Popovici prefectul poliţiei. D-sa întrebat de gazetarii din Cluj asupra mersului anchetei, a declarat că în interesul cercetărilor nu poate da deocamdată nici un amănunt.

VERON

Ultime informaţii

Răspunzând eri la o comunicare făcută la Cameră în privinţa plăţei bonurilor de rechiziţie, d. ministru de finanţe a declarat că guvernul nu-şi poate lua angajamentul de a plăti acele bonuri din veniturile ordinare ale statului.

A adăogat apoi că guvernul caută să consolideze şi acea datorie publică, odată cu aceea a bonurilor de tezaur interne.

D. Vintilă Brătianu a convenit ca proectul său asupra reformei impozitelor directe să treacă numai prin Cameră înainte de sărbători, rămânând ca Senatul să discute şi voteze acel proect după vacanţă.

Discuţia la Cameră va începe Miercuri şi va continua fără întrerupere până la votarea noului regim fiscal.

Intr'un interview, părintele Dăianu, alesul liberalo-averescan dela Alba-Iulia, tăgăduește afirmarea că d. Iuliu Maniu ar fi fost „molestat" cu ocazia alegerei de acolo. Şi d. Dăianu explică:

„După însăşi legea d-lui Maniu, în ziua de alegere nu se mai poate face propagandă. Deci nu avea voe să mai meargă de la Blaj cu automobilul la Teiuş, căci alegerea era în plin curs".

După legea ardeleană n'o fi avut voe d. Maniu să facă propagandă: dar nici să se ducă cu automobilul la gară?? Şi cum se face că jandarmii s'au arătat aşa de zeloşi să aplice o asemenea dispoziţie în favoarea unui candidat al... opoziţiei?

Prefectura poliţiei Capitalei aduce din nou la cunoştinţa tuturor, că toate localurile de petrecere ca restaurante, cafeuri, varieteuri, bodegi, localuri cu baluri mascate sau nemascate, se vor închide totdeauna la orele 1 noaptea.

Această măsură se aplică şi pe timpul sărbătorilor.

Eri la orele 5 d. a. a avut loc la Palatul regal o şedinţă a consiliului superior al armatei sub preşedinţia regelui.

Se aflau de faţă Principele Carol, generalii Mărdărăscu ministru de război, Cristescu şeful M. S. M. Stratilescu, Popovici, Lupescu şi Paul Angelescu.

In ultimul moment s'a luat hotărârea ca preşedintele consiliului de miniştrii şi ministrul de finanţe să ia parte la şedinţa viitoare care va fi probabil după sărbătorile catolice.

S'a discutat în şedinţa ţinută proectul de reorganizare al armatei faţă pe de o parte cu situaţia creiată după război şi cu mijloacele noastre financiare.

Discuţiunile la cari a luat parte activă şi Suveranul vor continua în şedinţa viitoare.

Şase funcţionari din cei implicaţi în fraudele săvârşite anul trecut la direcţia internelor din Cluj, au fost arestaţi.

Se vor face şi alte noi arestări.

Comitetul executiv central al partidului ţărănesc este convocat pentru Sâmbătă 30 Decembrie a. c. la Hotel „Astoria".

Parlamentul a luat vacanţă până Mercuri, în consideraţia că azi şi mâne sunt sărbătorile Crăciunului catolic şi anumiţi parlamentari nu pot participa la şedinţe.

Reportaj parlamentar

Camera

Şedinţa de la 23 Decembrie

D. ORLEANU, preşedinte, deschide şedinţa la orele 4.10. Pe banca ministerială d-nii: Vasile Sassu şi dr. Angelescu.

D. ORLEANU citeşte răspunsul regelui la Adresa Camerei.

COMUNICARI

D. FRIGATOR întreabă pe d. ministru de război, dacă nu este şi d-sa de părere să fie mutat depozitul de muniţiuni de la Olteniţa, fiind prea aproape de frontiera bulgară.

In acelaş timp acest depozit este o ameninţare permanentă pentru oraş.

D. SPINEANU cere mai multe dosare, cu privire la concesionarea atelierelor „Griviţa".

D. IOSEF ŞANDOR invită pe d. Kiss să dovedască acuzaţiunea ce i-a adus că ar fi în legături cu Horty şi neagă afirmaţiunea d-lui Mârzescu, care a spus că partidul naţional maghiar din Ardeal ar sta cu pumnul şi cuţitul ridicat împotriva naţiunei române.

D. N. IORGA prezintă adunării un volum, conţinând articolele publicate de d. Stere în ziarul „Lumina" pe timpul ocupaţiei germane, şi o broşură conţinând discursul pe care l'a rostit în Camera deputaţilor pentru apărarea sa. D. Iorga spune că a fost nevoit să aducă aceste cărţi la cunoştinţa deputaţilor pentru că s'a încercat, de către unii, a se nega, evidenţa vinovăţiei d-lui C. Stere.

ACHITAREA BONURILOR DE RECHIZITIE

D. PARDOS întreabă pe d. ministru de finanţe dacă nu crede că a venit momentul să se plătească bonurile de rechiziţie a căror achitare a rămas în restanţă.

D. VINTILA BRATIANU răspunde că bonurile de rechiziţie fiind în valoare de 800—900 milioane, cu budgetul actual nu se pot plăti în întregime. Lichidarea lor, odată cu toate restanţele statului, în valoare totală de aproape 2 miliarde, nu se poate face decât după consolidarea financiară a ţărei.

INCURAJAREA NOUILOR DE CONSTRUCŢII

D. MIŞU ALEXANDRESCU face o întrebare d-lui ministru al muncii asupra aplicării legei de încurajare a nouilor construcţii şi o alta relativă la împroprietărirea orfanilor de război.

REFORMA FINANICARA

D. VINTILA BRATIANU roagă Camera să înceapă Miercuri discuţiunea generală asupra reformei financiare pentru a se putea alcătui din vreme comisiunile de impunere şi pentru a se unifica cu un ceas mai de vreme sistemul de impuneri în ţara întreagă.

La orele 5 şedinţa se ridică, anunţându-se pe Miercuri 27 Decembrie şedinţa viitoare.

Senatul

Şedinţa de la 23 Decembrie

La orele 3 şi un sfert, d. M. Ferechide, preşedinte, deschide şedinţa.

Nici un ministru pe bancă.

După facerea formalităilor obişnuite, d. Ferechide citeşte răspunsul regelui la adresa Senatului, rostit eri la amiază în faţa comisiunii maturului corp.

Cum între timp n'a sosit reglementarul minstru, în aşteptare, senatorii trec în secţii.

La orele 4 şi jumătate, şedinţa publică e redeschisă.

Pe banca minsterială d. Al. Constantinescu.

SPORIREA TAXELOR PE C. F. R.

D. D. DRAGHICESCU se referă la informaţiunea apărută în ziare, după care o comisiune studiază urcarea tarifelor pe C. F. R. cu 50 la sută.

Această informaţiune, adevărată sau nu, a produs o vie iritaţiune în publicul călător.

Trebue să recunoaştem, spune d-sa că suntem departe de a fi ajuns la normalizarea căilor ferate, cu toate comunicatele direcţiunii, anunţând pretinse progrese.

D. GENERAL MOŞOIU, ministrul comunicaţiilor, răspunzând, arată că o îmbunătăţire a căilor ferate fără mijloace materiale suficiente nu se poate concepe.

D-sa arată că, din budgetul în curs, s'a dat pentru c. f. r. aproape un miliard, care reprezintă maximul posibilităţilor actuale ale Statului.

Ce vreţi: întreabă d. Moşoiu, să ajungem iarăşi la străini? Aveţi puţină răbdare şi ne vom reface prin noi înşine.

In ce priveşte accidentele, d. ministru nu vede altă posibilitate de remediere decât în înfiinţarea unei şcoale de ceferişti, prin care să treacă toţi funcţionarii.

Cu acest prilej d-sa aduce un omagiu personalului ceferist din vechiul regat, care a făcut o muncă peste puterile lui, salvând căile ferate dela ruină, şi înlocuind pe ceferiştii unguri, cari ne-au lăsat maşinile în drum şi acum cer să-i reprimim.

Deocamdată, până la înfiinţarea acestei şcoale, am obţinut autorizarea consiliului de miniştri pentru înfiinţarea la direcţiunile regionale a unei comisiuni cu delegaţi ai tuturor autorităţilor locale care să cerceteze cauzele accidentelor, pedepsind pe vinovaţi.

NEREGULILE DELA IMPROPRIETARIRE

D. C. BUŢUREANU cere mai multe acte şi dosare cu privire la neregulile constatate la împroprietărire în jud. Dorohoi, în vederea unei interpelări.

D. ministru AL. CONSTANTINESCU răspunde promiţând că-i va pune la dispoziţie actele cerute pentru că şi guvernul are interes spre pedepsirea vinovaţilor.

ACTIVITATEA D-LUI VOINESCU

D. BUŢUREANU, în altă ordine de idei, cere acte şi dosare privitoare la activitatea d-lui Romulus Voinescu, directorul Siguranţei Statului, aceasta în legătură cu atacurile îndreptate împotriva sa de către d. V. V. Daşchevici prin revista poliţienească „Paza", unde e acuzat de plagiat, furt de icoane, etc.

D. GENERAL ŞT. LAMBRU cere actele în legătură cu demisiunea generalului Alex. Mărgineanu, spre a desvolta o interpelare.

PENTRU MARIREA CETAŢII LUI ŞTEFAN CEL MARE

DR. TEOFIL LUPU cere ca Sucevei (Bucovina), cetatea lui Ştefan cel Mare, să i se dea importanţa ce o merită făcând din ea prin noua lege administrativă capitala unui judeţ mare ca întindere şi înfloritor.

Sucevenii mai cer o garnizoană permanentă, schimbarea numelui gării Burdujeni în cel de Suceava şi reînfiinţarea vechei vămi dela Burdujeni.

ABUZURILE JANDARMILOR RURALI

D. ARISTIDE SKILERU relatează modul abuziv cum îşi îndeplinesc jandarmii rurali ordinul ministerului de război privitor la confiscarea efectelor militare aflate la civili.

Zelul jandarmilor merge până acolo că ei dezbracă pur şi simplu pe săteni, chiar când hainele lor sunt făcute dintr'o stofă asemănătoare.

In altă ordine de idei, d-sa cere ca funcţionarii să poată plăti pământurile cu care au fost împroprietăriţi cu titlurile împrumuturile intern, pe care le-au primit în schimbul cotelor de 63 şi 90 la sută.

Cere de asemeni să fie primite la plata pământului şi cărţile de judecată de despăgubiri până la 3000 lei.

D. ministru AL. CONSTANTINESCU răspunde la a doua comunicare că chestiunea e de resortul ministerului de finanţe, unde va interveni.

ALTE COMUNICARI

D. ALEX. GUSSI roagă biroul să intervie la guvern ca proectele ce urmează a fi discutate de Senat să fie împărţite din vreme pentru ca senatorii să le poată studia.

Proectele aduse în pripă nu vor fi luate în considerare.

D. Dr. HASNAŞ cere gaz lampant pentru bezna satelor.

D. POPESCU-PASARE cere gradaţii şi pentru cântăreţii bisericeşti.

Şedinţa se ridică la orele 5 şi jumătate.

Viitoarea şedinţă Miercuri 27 crt., la orele 3 d. a.

Remiterea răspunsului la mesaj

Delegaţiile Senatului şi Camerei la Palat

Discursul regelui

Delegaţiile formate din rândurile Camerei şi Senatului au prezintat eri suveranului adresa de răspuns la mesaj.

Prima delegaţie care s'a prezintat la palat a fost cea a Senatului.

Cortegiul a pornit cu ceremonialul obişnuit de la Senat, având în jurul său plutonul din escorta regală.

La orele 12 regele şi principele Carol, însoţiţi de Casele civilă şi militară, şi-au făcut apariţia în sala tronului unde comisiunea luase loc.

După citirea de către d. M. Ferechide a adresei de răspuns la Mesaj, a Senatului, regele a rostit următorul discurs:

DISCURSUL REGELUI

Domnule Preşedinte,
Domnilor senatori,

Sunt adânc mişcat de frumoasele cuvinte prin care Seatul aminteşte înălţătoarele serbări ale Incoronării şi legăturile vecinice ce s'au consacrat între Dinastie şi întregul meu popor.

Asemenea momente mari vor rămâne deapururea un izvor de înălţare sufletească pentru generaţiunile viitoare, cum rămân neşterse în inimile noastre dovezile de dragoste ce am primit de pretutindeni cu acest prilej.

Impreună cu d-v, sunt însufleţit de aceeaş dorinţă a unei păci drepte şi statornice, care să ne îngădue a închina toate puterile noastre pentru îndreptarea stărilor lăsate de război. Dar pe lângă pacea din afară, nu trebue să pierdem din vedere şi pacea dinăuntru, atât de necesară sănătăţei propăşiri a scumpei noastre ţări, fără de care orice am clădi ar fi lipsit de temelii solide. In acest scop, fac din nou un călduros şi părintesc apel la toţi cetăţenii de pretutindeni, fără deosebire de credinţe şi de stări sociale.

Domnule Preşedinte,
Domnilor senatori,

In grija ce Senatul poartă ziłezei noastre armate, văd în acelaş timp o făgăduinţa, că veţi contribui cu inima caldă la înzestrarea oştirei române cu toate cele trebuincioase, pentru a fi în orice moment în putinţă de a împlini înalta ei misiune, şi a fi apărătoarea drepturilor noastre şi a situaţiunii ţării, dobândită cu atâtea jertfe şi cu atâta sânge, astfel că ea să fie cea mai sigură chezăşie a păcei.

In opera de organizare a statului ce vă este încredinţată, situaţia financiară constitue şi ea una din problemele precumpănitoare. Numai o politică financiară bine chibzuită, bazată pe resursele naturale ale ţării şi pe cheltueli bine cumpănite, sprijinindu-se pe o muncă încordată şi cinstită a tuturor factorilor economici, va putea îndrepta starea de fapt rămasă de pe urma războiului, care nu este în raport nici cu situaţia noastră internaţională, nici cu bogăţiile naturale ale României întregite.

Domnule Preşedinte,
Domnilor senatori,

Increzător în râvna patriotică ce veţi depune pentru înfăptuirea legilor fundamentale ale ţării şi a măsurilor de organizare a tuturor organelor de conducere şi de apărare a Statului, vă rog să primiţi cele mai recunoscătoare mulţumiri pentru simţimintele de dragoste şi credinţă ce ne arătaţi reginei, mie şi familiei mele.

Regele s'a întreţinut apoi cu membrii comisiunei şi în aceiaş ordine cortegiul s'a întors la senat.

Comisiunea Camerei

Cu acelaş ceremonial s'a prezintat la orele 2 d. a. şi comisiunea delegată de Cameră.

Răspunzând la Adresa Camerei, Suveranul a rostit următorul discurs:

Domnule Preşedinte,
Domnilor Deputaţi,

Mulţumesc din tot sufletul pentru mărturisirea simţimintelor de dragoste şi devotament ce ne arătaţi, reginei, mie şi familiei mele din partea Adunării deputaţilor.

Serbările încoronării primului rege al României întregite au consfinţit unirea tuturor ţărilor locuite de români, unire dobândită prin atâtea jertfe şi suferinţe.

Numeroasele dovezi şi mărturisiri de dragoste şi credinţă ce ni s'au adus cu acest prilej din toate colţurile ţării, le-am primit ca cea mai frumoasă răsplată a străduinţelor mele; ele, legându-mă şi mai tare cu poporul meu, vor fi un imbold puternic de a merge mai departe pe calea ce mi-am croit-o şi de a pune toată munca mea şi mai înainte în serviciul ţării.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Deputaţi,

Din adâncul inimei resimt împreună cu domniile voastre nevoile unei păci depline. România uneşte sforţările sale alături cu aliaţii săi şi cu celelalte state spre a ajunge la starea de toţi dorită, în care întreaga ţară vede condiţia primordială pentru desăvârşirea operei de vindecare a rănilor căpătate în război.

Asemenea mă bucur de simţimintele de dragoste şi recunoştinţă ce vă însufleţesc pentru iubita noastră armată.

Precum ea a fost în trecut salvarea noastră în timpuri grele, aşa trebue să fie reazimul nostru şi în viitor. Cu atât mai mult merită armata preocuparea domniilor voastre, cu cât o oştire, bine organizată şi bine instruită, este chezăşia cea mai sigură unei păci stabile.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Deputaţi,

Un vast câmp de acţiune pe toate căile de organizare a statului aşteaptă munca voastră încordată şi patriotică.

Rămâne acum ca, prin alcătuirea legilor fundamentale de organizare ale statului, în toate direcţiile şi în armonie cu toate interesele lui superioare, să desăvârşiţi această unire a tuturor cetăţenilor de pretutindeni şi din toate straturile sociale, de veacuri dorită şi pregătită şi să asiguraţi grabnica refacere a ţării după grelele încercări, prin care a trecut. Sunt încredinţat că domniile voastre ca reprezentanţi ai naţiunei, care cunoaşteţi de aproape sufletul poporului şi citiţi în inima lui vă veţi folosi de comorile ce se află acolo, şi, conformându-vă năzuinţelor şi sperantelor sale le veţi pune în concordanţă cu nevoile şi interesele Statului, pentru a desăvârşi astfel o operă trainică, care garantează cetăţenilor drepturile lor şi le aminteşte de datoriile către ţară.

In deosebi nu mă îndoesc că veţi da Guvernului meu tot concursul patriotic al domniilor voastre pentru organizarea şi îndreptarea finanţelor Statului şi pentru buna îndrumare a muncei şi a producţiunei dela care atârnă îndreparea relei situaţiuni economice, şi care ne apasă deopotrivă pe toţi.

Cu vie plăcere constat solicitudinea ce făgăduiţi cu privire la îmbunătăţirea stărei materiale şi garantarea drepturilor tuturor funcţionarilor printr'un statut organic; împreună cu domniile voastre aştept ca această măsură, care va scoate pe funcţionari în mare parte din grijile zilnice ale unei vieţi grele, să le dea un nou avânt, o nouă însufleţire, spre a fi, astfel la înălţimea chemărei lor.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Deputaţi,

Incă odată vă mulţumesc pentru simţimintele ce mi le arătaţi şi din tot sufletul vă urez spor bun la muncă bună şi rodnică.

Bijutier excroc

BRAILA, 23. — In numărul nostru de eri am relatat dispariţia bijutierului Zilberstein din strada Pomilor 9. In urma cercetărilor făcute, s'a dovedit că numitul a dispărut din localitate după ce şi-a scos mai întâi un paşaport.

Tot din aceste cercetări reese că acesta a escrocat pe bijutierul Theodoroff din Tulcea, luându-i acestuia bijuterii în valoare de câteva sute de mii de lei spre a le preda giuvaergiului Harbis din str. Frumoasă, cărora însă le-a dat cu totul altă destinaţie. Se crede că Zilberstein a dat această „lovitură" în urma unor sugestii ale fratelui său Isac. S'au luat măsuri pentru prinderea lui.

Citiţi „Adevărul Literar"

Nemângâiaţi pe veci: frate, surori şi rude anunţă reînmormântarea rămăşiţelor pământeşti ale scumpului lor

Dr. Alfred Rosenzwitt

Fost locotenent de rezervă, membru corespondent al Soc. Obstetrique et Ginecologie din Paris, fost medic de spital

Mort pentru patrie la Râmnicul-Sărat în anul 1917

şi roagă pe cei cari l'au cunoscut să ia parte la pioasa ceremonie care va avea loc la Brăila în ziua de 25 Dec. Cortegiul funebru va porni dela gară la cimitirul Israelit.

Teatrul Regina Maria
Astăzi Duminică 24 Decembrie
MATINEU
Pigmalion
Seara
Capcana
Luni 25 Decembrie
Capcana

Teatrul Mic
în faţa Palatului Regal
Duminică Matineu la orele 2 jum
D-ra Mama Mea
seara la orele 9
Faunul
Luni 25 Decembrie
Triunghiul

După cererea unanimă
Trupa de Operetă
Maly Picon & Kalich
Impresar: Dl. D. Celmaister
S'a hotărât a reveni în Capitală pentru o serie de reprezentaţiuni la Teatrul Carol cel Maet în lunile Martie şi Aprilie. Societăţile de binefaceri cari au solicita şi acele cari vor să obţie reţineri de spectacol se pot adresa depe acum **D-lui LEON** Administratorul Teatrului Carol cel Mare (Eforie) în fiecare zi între orele 11—1 a. m. şi 6—8 seara la Teatru.

Cel mai bun pentru îngrijirea dinţilor

Intărirea Nervilor
Dr. ERDREICH
Str. Bibescu-Vodă 8
Tratamente speciale: Boale Nervoase Sexuale
(Impotenţa) Stomacale (Dilataţie) Reumatice şi îngrijirea feţii
Consultaţiuni dela 9—1 şi dela —6

MOTOARE
DE BENZINĂ 4—45 HP;
Strunguri
Raboteze, Maşini de Găurit
Bandsägen
Pietre de moară
Instalaţiuni complecte de fabrici de **Cărămizi, Cherestea,** etc.
Montaje de motoare **„DIESEL"**, de benzină, mori sistematice, ţărăneşti, etc.
Ing. N. Moscovici
Bucureşti, Str. Academiei 55
Telefon 3/39

Stelagii Patent pentru mărfuri

indispensabile în orice magazin pentru expunerea plină de efect a tuturor mărfurilor. Intrebuinţabile ca etajere, masă, rafturi şi mişcându-se pe rotile. 150 cm. înălţime, 5 scânduri lăcuite, 80 cm. lungime, 30 cm. lăţime, alămuite 3800 lei, nikelate 4000, bronzate 2500. lei. Expedierea promptă prin Holzwaren u Leiternfabrik *Rudolf Eichhorn*, Wien VI., Esterhazygasse 22. Fabricarea de scări, mobile de biurou, mobile de lemn tare şi moale, sicrie, cântare decimale.
Se caută reprezentant

Fabrică specială de îmbrăcăminte caută reprezentant
pentru România, Să oferteze numai domni serioşi sau firme cu referinţe de primul rang, a căror activitate asigură desfacere importantă. Adresaţi ofertele sub „Leistungsfahig 98441" la Annoncen Expedition Schalek, Wien I., Wollzeile 11.

Strălucite posibilităţi
de câştig ofer eu Domnilor şi Doamnelor de pretutindeni prin preluare de comenzi pentru splendide fotografii artistice.
Acord 50 la sută provizion reprezentanţilor sau reprezentantelor imediat. Se poate obţine 3 colecţii de monstre contra trimiterii fotografiei doritorilor precum şi a sumei de lei 50 lui Kuno Feuer Wien XVI Haymerle gasse 24 I Stock Tur 19 a.

ALLO Pentru veselii celibatari
Splendide fotografii artistice originale pariziene. tablouri mărime naturală
Pentru familii
Cadouri de Crăciun
Miniaturi, semiemail, medalioane atârnători de ceas, portrete emailate pentru pietre funerare, pe porţelan fotografii colorate împreună cu oglinzrotunde de buzunar, Măriri brun sei alp. colorate, expediază prompt KUNO FEUER, Viena XVI. Haymerlgasse 24 I Stock Tur 19 a.

Cea mai mare instalaţiune de
Nichelat, Alămit, Arămit, Bronzat, Argintat, Aurit, Colorat, etc.
fabrica fost I. Haug
Bucureşti, Strada Izvor No. 119
a Societăţei Anonime Române de Financiare.
Lăcătuşerie de Artă şi Construcţiuni de fier
Cea mai mare instalaţiune de împletituri de sârmă pentru împrejmuiri, somiere, site, ciururi, etc.

„PATUL"
Prima Fabrică de Mobile de Fer şi Bronz
a Societăţei Anonime Române de Financiare
Str. Sfinţii Apostolii 40-42

Automobile **„FORD"** **„SEDAN"** conducere interioară
Ultimul model. Se vând din depozit
„NOEL" Soc. Anonimă Română de Tracţiune Mecanică
Calea Victoriei No. 117

Ultima Oră

Ce preocupă partidele politice

Concluzia discuţiilor la Adresă

Regele şi luptele dintre partide

Discuţia la Adresă în Parlament a fost întotdeauna ocazia cea mai nemerită pentru partide să-şi spună părerea asupra situaţiei generale a ţărei. De astă dată, mai mult de cât ori când, partidele reprezentate în Parlament, s'au folosit de acest prilej ca să-şi arate părerile şi tendinţele.

Eliminând scenele în cari ameninţările au ţinut loc de argumente şi insultele au înlocuit buna creştere, din discuţiile făcute la Adresă se degajează constatări foarte interesante pentru cine urmăreşte activitatea politică de la noi.

RAPORTURILE DINTRE PARTIDE

In ce priveşte raporturile dintre partidele politice, ele sunt dintre cele mai rele şi mai duşmănoase. Desigur, nici-odată n'au fost raporturi de prietenie politică între guvern şi opoziţie, dar rare ori au fost duşmănii înverşunate, cum sunt cele de azi.

Şi duşmănia nu e numai între partidul guvernamental şi partidele din opoziţie, ci şi între acestea din urmă.

Ţărăniştii au atacat pe liberali, dar au atacat şi pe averescani.

D. Iorga, ca şef al partidului naţionalist-democrat a criticat, în puţine privinţi pe liberali, dar a atacat şi pe averescani şi partidul naţional şi mai ales pe ţărănişti.

Liberalii, la rândul lor, au deslănţuit atacuri viguroase contra partidului naţional, deşi acesta nu era în Parlament, sau tocmai de aceea, iar faţă de ţărănişti au manifestat o furioasă poftă de distrugere.

Peste criticile d-lui Iorga liberalii au trecut fără să le observe, nu pentru că le-ar fi recunoscut ca întemeiate, dar ca un fel de obligaţie morală pentru că văd pe acel om politic pornit şi el contra adversarilor lor.

Trebue să recunoaştem că lupta guvernamentalilor a fost mult uşurată de duşmănia dintre partidele din opoziţie.

Mai mult, trebue să constatăm că liberalii exploatează destul de bine, în folosul lor, faptul că partidele din opoziţie se războiesc şi între ele.

REGELE ŞI LUPTELE DINTRE PARTIDE

Discuţiile din Parlament, asupra politicei nu sunt urmărite numai de marele public. Ele ajung la cunoştinţa regelui, care ţine să afle, mai ales pe această cale, cari sunt părerile diferitelor partide şi ţine în acelaş timp să deducă tendinţele urmărite de partide.

Regele a putut constata de astădată, din chiar declaraţiile făcute în Parlament, că lupta politică nu se duce atât pentru răsturnare sau menţinerea actualului guvern, cât pentru obţinerea moştenirei guvernului.

MOŞTENIREA GUVERNULUI

Se pare că nici un partid din opoziţie nu mai ţine azi ca guvernul liberal să fie grabnic înlăturat, iar guvernul la rândul lui, simţindu-se sigur pe situaţia din prezent, se preocupă de cine-i va fi urmaş.

In rândurile opoziţiei sunt tendinţe şi interese contrare. Toate partidele din opoziţie voesc să moştenească pe liberali şi dorinţa aceasta e legitimă şi firească.

Unele voesc să fie însă singure moştenitoare, altele voesc să împartă moştenirea numai cu cine le place lor, iar altele, cu mai puţine şanse, caută să nu rămână izolate.

Liberalii ar fi bucuroşi dacă ar putea lăsa moştenitori pe averescani şi dacă ar urca în carul acelora şi pe d. Iorga.

In schimb, sunt capabili să facă tot posibilul ca să zădărnicească ajungerea la guvern a partidului naţional şi a ţărăniştilor.

SOLUŢIA APARŢINE VIITORULUI

De sigur că regele, luând cunoştinţă de aceste tendinţe şi frământări, le cercetează, fără însă să se gândească prea mult la soluţia zilei de mâine, având convingerea că acea soluţie va veni la timpul ei şi pentru găsirea căreia vor lucra mai mult partidele din opoziţie, cari sunt şi cele mai interesate.

C.

Gabrielle d'Annunzio contra fascismului?

Paris, — Ziarul „L'Oeuvre" publică următoarele din Roma:

Triumful subit al reacţiunei fasciste, a fost a doua zi după lovitura de stat a „cămăşilor negre" şi a constituirii ministerului Mussolini acceptat de toată Italia fără împotrivire. Se părea că noulii stăpâni ai Italiei erau, de drept, asiguraţi să exercite, pentru un timp al cărui termen nu se putea prevedea, o putere contra căreia ar fi fost o nebunie să se facă cea mai mică încercare de opunere.

Situaţia fascismului este, e drept, în momentul de faţă de o soliditate incontestabilă. Dar nu este mai puţin adevărat, că surprize sunt posibile şi că toţi nemulţumiţii, fără să procedeze încă pe faţă, lucrează, de pe acum, la gruparea forţelor lor. Impozanta minoritate întrunită de socialişti în ultimele alegeri municipale din Milano, este o dovadă despre aceasta.

La Milano, de asemenea, încercările de unificare a forţelor sindicale ostile fascismului continuă şi au provocat, din partea d-lui Mussolini ameninţări foarte neted formulate.

S'a anunţat că poetul d'Annunzio va lansa un mare ziar cotidian şi că întemeiază o casă de editură împodobită cu îndrăzneţul titlu: „Fronda".

Personalitatea lui Gabriele d'Annunzio, care nu poate fi suspectă celor mai exaltaţi dintre patrioţii italieni, pare a fi fost aleasă de numeroasele cercuri anti-fasciste, ca susceptibilă de a putea, cu oarecare şansă de succes, lua conducerea opoziţiei ce încearcă să se formeze contra dictaturei lui Mussolini.

Moratorul bulgar respins de conferinţa ambasadorilor

Bulgaria va plăti despăgubirile către Grecia Jugoslavia şi România

Sofia, 23. — Comisiunea internaţională de reparaţiuni, cu sediul la Sofia a comunicat ministerului de externe, că conferinţa ambasadorilor din Paris a respins cererea Bulgariei de a i se acorda moratoriu pentru plata despăgubirilor în bani cuvenite României, Jugo-Slaviei şi

Se ştie că guvernul bulgar ceruse, imediat ce s'a pus în discuţiune chestiunea despăgubirilor un moratoriu pentru datoriile de războiu către vecinii săi, motivat pe ruina financiară în care se găseşte.

De astă-dată conferinţa ambasadorilor a arătat că argumentarea Bulgariei e prea slabă pentru a acorda vre-o păsuire şi că, prin urmare, ea urmează să facă faţă imediat obligaţiunilor impuse de situaţia de după războiu.

Cuantumul despăgubirilor cuvenite celor trei vecini se va achita în rate după cum s'a procedat faţă de Germania pentru obligaţiunile ce-o privesc.

In consecinţă ministerul de externe este înştiinţat că Bulgaria urmează să se conforme clauzelor tratatului de pace dela Neuilly, privitoare la reparaţiuni şi să înceapă achitarea ratelor din despăgubirile în bani cuvenite României, Jugo-Slaviei şi Greciei.

Ştiri din Braşov

BRAŞOV, 23. — In locul episcopului militar decedat acum un an, dr. Vasile Saftu a fost numit episcop militar protopopul Ion Teculescu din Alba-Iulia.

In afară de îngrijirea clerului militar, noului episcop i se va încredinţa şi noua catedrală dela Alba-Iulia, în care au fost încoronaţi Suveranii.

— Proprietarul Sedner din comuna Sân-Pătru, a fost jefuit de un servitor al său de 21 mii lei şi mai multe obiecte.

— Şeful secţiei de întreţinere din direcţia C. F. R. a reclamat poliţiei că funcţionarul Aron Petru, trimis de inginerul Fagoraşi să încaseze salariile personalului, a dispărut cu 28 mii lei.

Se crede că funcţionarul numit ar fi trecut frontiera.

— Mâine va avea loc în sala liceului „Andrei Şaguna" comemorarea lui Niculae Bălcescu cu ocazia împlinirei a 70 ani dela moartea lui.

Direcţiunea liceului a organizat un festival artistic.

— De câteva seri străzile oraşului nostru au rămas fără lumină.

De asemeni consumaţia gazului aerian a fost redusă şi la prăvălii, în mod simţitor.

Cauza este lipsa de combustibil. Minele de cărbuni din Lupeni furnizează pentru toate uzinele de gaz din ţară, numai 7 vagoane pe zi.

O închisoare atacată de comitagii bulgari

INTERVENŢIA ARMATEI.—NUMEROŞI MORŢI ŞI RANIŢI

SOFIA, 23. — O numeroasă bandă de comitagii a atacat închisoarea din oraşul Hascovo, cu intenţiunea să libereze pe deţinuţi.

Intervenind trupele din garnizoană, s'a agajat o sângeroasă luptă.

Sunt numeroşi morţi şi răniţi.

Banda a fost nevoită să se retragă fără a-şi ajunge scopul.

Importanta descoperire archeologică din Egipt

— REGELE ANGLIEI FELICITA PE LORDUL CARNAVON

LEAFIELD, 23. — Regele a primit azi dimineaţă, în palatul Buckingham pe lordul Carnarvon în audienţă, felicitându-l călduros pentru însemnata descoperire făcută în Egypt.

Corespondentul din Cairo al ziarului „Daily News" află din isvor autorizat, că descoperirile recente s'au dovedit a fi de o importanţă mult mai mare decât se credea la început. Acest mormânt pare a fi, fără îndoială, ultimul dintre mormintele marilor faraoni, şi se pare că acest mormânt a scăpat de a fi pradă jefuitorilor, în decursul veacurilor, cum au fost cele descoperite până acum. Mumiile şi alte bogăţii transportate în cavourile secrete de către preoţii regelui, nu au fost ridicate de acolo. Acest fapt se explică prin situaţia ferită a mormântului.

Răsculaţii din Tracia proclamă independenţa

Forma de guvernământ va fi republicana

Guvernul grecesc nu poate restabili ordinea

Sofia, 23. — Ziarele anunţă că răsculaţi din Tracia occidentală, au declarat independenţa acestei provincii cu capitala la Ghiumulgina. Răsvrătiţii au hotărît ca forma de guvernământ să fie republicană

Şefii autorităţilor şi funcţionarii greci au fost făcuţi prizonieri.

Mişcarea autonomistă se întinde spre Rodopi.

Guvernul elen se află în imposibilitate de a restabili ordinea.

Funeraliile preşedintelui Narutovici

Ceremonia dela catedrala din Varsovia

Varşovia, 23. (Rador). — Eri a avut loc înmormântarea preşedintelui Narutovici la catedrala din Varşovia. La ora 10, au sosit membrii guvernului cu preşedintele consiliului de miniştri, întreg corpul diplomatic, membrii Dietei şi Senatul cu preşedinţii respectivi, ofiţerii superiori, înalţii demnitari ai statului cari se aflau în Varşovia şi numeroase delegaţii ale universităţilor, societăţilor şi diferitelor instituţiuni. Lângă catafalc, s'au aşezat membrii familiei. D. Wojcechowski, preşedintele republicei, a sosit la ora 10.15 şi a fost primit la intrarea în catedrală de înaltul cler. Cardinalul Kakowski, înconjurat de arhiepiscopi şi episcopi, as iuit; episcopul Szlagowski a rostit panegericul defunctului. După ultimele rugăciuni rostite de cardinalul Kakowski, sicriul a fost coborât de miniştri şi de generali în cripta unde se găsesc mormintele membrilor familiilor ai regilor electivi. Acest moment a fost anunţat poporului de 101 lovituri de tun. (Pat).

Neînţelegere ruso-engleză

Sovietele somate să despăgubească pe englezi pentru scufundarea vasului „Magneta"

Leafield, 23. — Repetatele protestări făcute de guvernul britanic pe lângă guvernul sovietic referitoare la capturarea vasului de pescuit „Magneta", au rămas fără succes. Trebue reamintit că acest vas cu un echipagiu de 12 oameni inclusiv căpitanul, pescuia la nouă mile de coasta Murmansk în companía altor vase, în luna Ianuarie trecut, atunci când a fost arestată de către un vas patrulă rus pe motiv că se găseşte pescuind în apele teritoriale ale guvernului sovietic. Guvernul sovietic pretinde ca să se păstreze numai vaselor de naţionalitate rusă dreptul de a pescui într'o zonă de 12 mile de la coastă. Aceste pretenţiuni sunt în contradicţie cu uzanţele maritime, şi guvernul britanic a refuzat totdeauna să recunoască guvernului sovietic dreptul de a se interpune libertăţei navigaţiei pe mare la o distanţă de trei mile de coastă. Vasul patrulă rus arestând vasul de pescuit „Magneta" a luat pe bord doi membri din echipagiul vasului englez, în calitate de ostatici, înlocuindu-i pe bordul vasului „Magneta" cu doi oameni din echipagiul rusesc. Apoi vasul „Magneta" a fost silit, sub escortă, să pornească spre Murmansk.

Intre timp se ridică o furtună violentă, vasul britanic are catartul sfărâmat, este isbit de coastă şi sfărâmat. Cu toate protestările guvernului britanic, guvernul sovietic a refuzat categoric să recunoască vre-o răspundere pentru acest incident, sau să dea vre-o asigurare că pe viitor nu se va mai repeta vre-un amestec din partea sovietelor în vasele britanice. Pentru ca pe viitor să se prevină repetarea incidentelor de natura aceasta, guvernul britanic a fost nevoit să trimeată în apele ruse un vas de războiu britanic destinat să apere vasele de pescuit britanice în exerciţiul ocupaţiunilor lor legale. Sumele pe cari guvernul britanic le pretinde sovietelor ca despăgubire pentru pagubele suferite, se ridică la 95.891 livre sterlinge, dintre cari 5.591 reprezintă despăgubirile către cei doi singuri supravieţuitori, adică acei cari au fost luaţi ca ostatici pe vasul rus, iar restul pentru rudele celorlalţi zece cari au pierit în urma naufragiului, iar restul până la completarea sumei totale va fi restituită proprietarilor vasului pierdut, acoperind şi alte pagube incidentale.

Ciocnire între două vapoare

Londra, 23. (Rador). — Lângă Southampton, din cauza furtunei care bântue pe coastele Angliei, s'au ciocnit marele vapor de pasageri „Majestic" cu vaporul „Berengaria". Ambele vapoare au un tonaj de 15.000 tone. Cu toate avariile suferite, ambele vapoare şi-au continuat drumul.

Proiectul guvernului sovietic

Riga, 23. (Rador). — Din Moscova se anunţă că guvernul sovietic proectează pentru anul viitor redeschiderea liniilor de navigaţie între Petrograd-Londra, Petrograd-Hamburg şi Petrograd Stettin-Kopenhaga. (Transocean).

Furtunoasa şedinţă a Camerei maghiare

DEPUTAŢII ACLAMA PE REGELE UNGARIEI!

Budapesta, 23. — In şedinţa de azi a Camerei maghiare, a vorbit preşedintele Schitofski în chestiunea centenarului lui Petöfi.

In timpul cuvântării deputatului Iosif Czverty a strigat „Trăiască ideile lui Petöfi", trăiască republica maghiară".

In cameră s'a produs un tumult infernal.

Deputaţii majorităţii băteau cu pumnii în bănci şi strigau „afară", „afară", „du-te la Karoly" dacă vrei republică".

Deputatul Czverty a fost îndelung timp apostrofat şi insultat. Deputaţii Ludovic Zolbani şi Erhard s'au dus în mijlocul încinei strigând să iasă afară nebunul.

După terminarea tumultului, preşedintele Schitofski şi-a continuat discursul.

Deputatul socialist Stefan Farcaş, a spus că socialiştii nu au făcut revoluţia.

La afirmaţia deptatului socialist, deputatul guvernamental Erhard, a răspuns că dacă se va încerca o revoluţie din partea socialiştilor, o va înăbuşi în sânge.

Deputatul Bessenely a strigat „trăiască regatul Ungariei".

Intreaga cameră — în afară de socialişti — au izbucnit în aplauze puternice.

Deputaţii majorităţii strigau „Trăiască regele".

Deputatul socialist Pikler, a cerut manifestanţilor regalişti să precizeze pe care rege il aclamă.

La această întrebare nu a răspuns nimeni.

Progresele conferinţei şi presa engleză

Atitudinea contrazicătoare a turcilor

Instigaţiile delegaţiei ruse

Leafield, 23. — Ziarul „Times" comentând opera înfăptuită de conferinţa din Lausanne, observă că s'a făcut progres apreciabil, însă — adaugă ziarul — această operă în nici un caz nu este desăvârşită. „Times" adaugă: De fapt s'a ajuns la o învoială în chestiunea importantă a Strâmtorilor, însă în cursul săptămânei, la un moment dat, primejdia unei rupturi asupra acestui punct părea apropiată, tot astfel şi în chestiunea tratamentului minorităţilor asupra căreia desbaterile au devenit agitate. Totuşi a fost posibil de a stabili un agrement în principiu. Acest agrement urmează a fi elaborat în detaliu, iar raportul de eri al sub-comisiei pentru chestiunea minorităţilor arată, că Turcii persistă într'o atitudine obstinată asupra acestei chestiuni. Astfel de recidive sunt poate inevitabile. Nu este de ajuns ca delegaţii turci să fie convinşi. Trebuie să convingă la rândul lor bănuielile îndepărtatei Adunări din Angora. Această adunare este deosebit de susceptibilă în chestiunile de amănunt, cum ar fi serviciul militar al creştinilor, şi pe când bolşevicii se lovesc de dificultăţi în străduinţele lor de a turbura mersul ordonat al conferinţei din Lausanne, prin pretenţiunile lor nepotrivite, agenţii lor din Angora pot contribui mult spre a alimenta bănuelile neîndreptăţite. Din fericire, în Angora ţelurile adevărate ale bolşevicilor sunt cunoscute şi licărirea păcei, întrezărită la Lausanne, nu a rămas fără efect asupra poporului obosit de războiu şi izolare şi, cu toată neîncrederea sa, cu sufletul îngrijorat asupra viitorului său.

*

O singură chestiune într'adevăr dificilă rămâne de rezolvat, adică chestiunea pentru protecţiunea străinilor angajaţi în afaceri industriale în Turcia şi care până acum au fost oblăduiţi prin sistemul capitulaţiunilor. Cererile turce se bazează pe aspiraţiunile pentru înfiinţarea unei Turcii cu totul nouă, liberă atât de tradiţiunile cât şi de abuzurile din trecut. Turcii vor trebui să înţeleagă că naţiunile apusene nu au până acum nici un motiv, de a privi fiecare experiment cu aceiaş încredere, pe care o inspiră diriguitorilor naţionalişti turci.

Cunoaştem Turcia veche şi er fi o nebunie dacă nu am lua toate precauţiunile datorite, până vom putea cunoaşte mai cu siguranţă ceia ce poate noua Turcie.

Delegatul francez a plecat la Paris

Lausanne, 23. (Rador). — Delegatul francez de la Lausanne, d. Barrère pleacă azi la Paris pentru a face un raport d-lui Poincaré despre mersul lucrărilor dela conferinţă (Transocean).

Sarah Bernhardt lovită de sincopă

ROMA. — Se anunţă din Paris: Marea tragediană franceză Sarah Bernhardt, trebuia să facă în ziua de 18 c. repetiţia generală a unei noui opere de Sacha Guitry, intitulată „Un subiect de roman". La ora 7 şi 20 însă marea artistă a fost lovită de-o sincopă, din cauza muncii excesive din ultimele zile, şi reprezentaţia n'a putut avea loc. Medicii nu s'au pronunţat încă asupra gravităţii acestei indispoziţii a marei artiste, care număra 78 ani.

*

PARIS. — Starea sănătăţii d-nei Sarah Bernhardt care dăduse loc la serioase îngrijorări, s'a ameliorat. Medicii au publicat un buletin prin care anunţă că marea artistă a învins repede criza, dar că are nevoie de un repaos absolut de câteva zile şi de o completă izolare.

Demonstraţii naţionaliste la Belgrad

Violenta încăerare între studenţii naţionalişti şi comunişti

Studenţii cer excluderea bulgarilor din Universităţi

Poliţia face uz de arme

Sofia, 23. — O ştire oficială din Belgrad anunţă, că în acel oraş au avut loc demonstraţiuni studenţeşti, cu caracter naţionalist.

Demonstranţii au cerut excluderea studenţilor bulgari din Universităţi.

CIOCNIREA

In timpul manifestaţiei un numeros grup de studenţi comunişti, purtând drapelul roşu, au atacat pe colegii lor naţionalişti.

S'a încins o violentă luptă între ambele tabere.

Poliţia intervenind, a trebuit să facă uz de arme, pentru a împrăştia pe beligeranţi.

MAI MULŢI RANIŢI

După ziarele de aci, în timpul încăerării, au fost răniţi mai mulţi studenţi.

Poliţia a rupt drapelul comuniştilor, arestând câţiva studenţi.

Şezătoarea Ligii Culturale

Membrii „Ligei Culturale" au inaugurat eri, la orele 7 d. a., seria şezătorilor în palatul „Funcţionarilor publici" din Piaţa Victoriei.

D-l C. Dumitrescu, preşedintele Ligii Culturale, secţia Bucureşti, a rostit o cuvântare de deschidere, relevând importanţa şezătorilor artistice şi culturale în legătură cu educarea masselor populare.

D-sa a anunţat apoi auditoriul că şezătorile „Ligei Culturale" se vor continua în toate zilele de Sâmbătă la orele 6 d. a.

Cu prilejul şezătoarei de eri au dat concursul lor artistic: corul elevilor liceului Sf. Sava sub conducerea d-lui P. Cerchez, d-şoara Olimpia Vlădescu şi d-na Aurelia Lupescu-Theişani.

Şezătoarea s'a sfârşit la orele 9 seara.

R. C. D.

Apelul lui Maximilian Harden

Berlin, 23. (Rador). —Publicistul Maximilian Harden a făcut apel în contra sentinţei Curţei cu juraţi în procesul agresorilor săi. (Transocean).

Catedrală distrusă de incendiu

Lafayette, 23. — Catedrala catolică din Quebec a fost distrusă de incendiu.

Citiţi No. 109 din Adeverul Literar si Artistic de Duminică 24 Decembrie 1922

N. Iorga: Intre ruinele Giurgiului.
I. Agârbiceanu: Anonim. (schiţă).
Victor Eftimiu: Poezii.
V. Demetrius: Zambila Popescu (nuvelă).
Ion Sân-Giorgiu: Nocturnă (versuri).
Leon Feraru: Un manuscris al lui D. Anghel.
Barbu Lăzăreanu: Doi Radu, Soare răsare şi alte înregistrări.
Sărmanul Klopstock: Reverie..
Ion Ciocârlan: Clipe eratice (nuvelă).
V. Moscovici: Chiparosul (versuri).
Emil Bărbulescu: Plecare (schiţă).
Claudia Millian: Istoria artelor de O. Tafrali.
Victor Ion Popa: Pictorul Constantinescu.
Dinu Cesianu: Din istoria sportului român.
I. Cernetz, Zaharia Stancu, N. Barzan: Versuri.
Revista modelor. — Chestiuni femenine. — Şah. — Insemnări. — Cărţi şi reviste.
Complectări: *argot-ul închisorilor.*

Podul dela Cosmeşti ameninţat să rămâe nerefăcut

Germania refuză predarea materialului

Se ştie că imediat după războiu marele pod de la Cosmeşti, care fusese distrus în cea mai mare parte, a fost refăcut provizoriu, putându-se avea astfel o legătură cu Moldova.

Cum însă proectul refacerei complecte a acestui pod, — unul dintre cele mai mari din ţară, — fusese întocmit odată cu refacerea lui provizorie, s'au comandat încă de atunci — dela 1918 — toate piesele metalice în Germania.

Jumătate din aceste piese au sosit la timp, iar restul, din cauză că fabricanţii germani nu au fost achitaţi nici până azi, nu a fost livrat.

Faţă de această situaţiune, lucrările de refacere ale podului de la Cosmeşti sunt complect ameninţate, sau, în cel mai fericit caz, se vor amâna încă multă vreme, fără ca cineva să se gândească la marea primejdie care ameninţă traficul ţării!

O AVIZARE A DIRECŢIUNII PODURILOR

De altfel, după informaţiunile pe care le deţinem din loc sigur, direcţiunea generală a podurilor a avizat încă de mult pe cei în drept că, dacă montarea materialului metalic nu se va începe chiar acum spre a fi sfârşită în cursul verei viitoare, **cel mai târziu la 1 Septembrie va trebui să se sisteze circulaţia peste podul provizoriu, care nu va mai prezenta destulă siguranţă pentru circulaţie.**

Este o avizare pe care cei în drept au datoria ca s'o studieze de urgenţă, şi să ia măsuri ca lucrurile să nu ajungă acolo.

CE AR INSEMNA SISTAREA CIRCULAŢIEI

Cine cunoaşte însemnătatea acestei artere de circulaţie între Moldova şi restul ţării îşi poate da seamă ce ar însemna pentru avuţia ţării oprirea circulaţiei peste podul de la Cosmeşti —, legătură pe unde se scurge întregul trafic al Transilvaniei, Bucovinei şi Moldovei din dreapta Siretului —, spre porturile noastre dunărene ca şi spre Constanţa.

Deoarece traficul pe via Paşcani-Iaşi sau Buzău-Făurei nu ar putea satisface nevoile de import şi export ale ţării, refacerea podului de la Cosmeşti este o chestiune de viaţă pentru ţară.

Guvernul are datoria să găsească de urgenţă creditele necesare, pentru ca astfel materialele reţinute în Germania să poată fi aduse neîntârziat, şi pentru ca lucrările de refacere să se poată accelera.

CAPITALA

O SERVITOARE ŞI-A PIERDUT STAPANUL

S'a prezentat la redacţie femeia Henţia Rozalia să ne ceară ajutorul.

Ea a fost angajată de un domn în grădina Sf. Gheorghe. După ce i-a verificat actele, noul stăpân a plecat cu ea în piaţă, să-i cumpere o pereche de sandale, conform învoelii.

La un moment dat, i-a spus să se urce. tramvaiul pornise. se urce şi el, tramvaiul pornise.

Femeia s'a dus la poliţie, de unde a fost îndrumată la Azilul de noapte de pe Cheiul Dâmboviţei.

Avertizăm pe d-nul care a angajat pe femeia aceia că o poate găsi la Azil.

TAMPONAT DE UN VAGON

Muncitorul Nicolae Diaconescu din str. Dumtrescu II No. 45, eri dim. pe când împingea la un vagon, în curtea fabricei „Vulcan", din nebăgare de seamă a fost prins între cazangerie şi un tampon al vagonului, care i-a zdrobit pieptul.

In stare gravă, a fost transportat la spitalul Brâncovenesc.

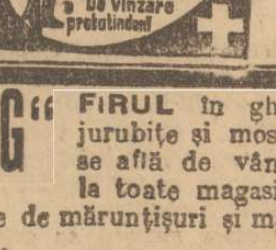

„BAG" FIRUL în gheme jurubiţe şi mosoare se află de vânzare la toate magasinele speciale de mărunţişuri şi manufactură.

[illegible] Soc. ADEVERUL [illegible] Pentru anunciuri la soc. G-rală de Publicitate. Directori: Carol Schulder & S. Berger. Str. Eugeniu Carada (Karagheorghevici) 9, Telefon 11-84. Girant responsabil D. VASILESCU